

Senter for idrettsskedeforskning

Årsrapport 2008

Innledning

Senter for idrettsskadeforskning ble opprettet i mai 2000 med finansiering fra Kultur- og kirkedepartementet (KKD), Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF), Norsk Tipping AS og Pfizer AS. Formålet har vært å utvikle metoder for å forebygge skader i idretten gjennom et langsiktig forskningsprogram med fokus på skadeforebyggende tiltak - særlig i fotball, håndball og alpine grener. Programmet omfatter en rekke forskningsprosjekter innen dette området, inkludert nødvendig basiskunnskap innen patofysiologi, risikofaktorer og skademekanismer.

Forskning på dette området - også internasjonalt - har tidligere vært preget av enkeltprosjekter som i seg selv kan ha gitt verdifull dokumentasjon når det gjelder forekomst av skader innen ulike idretter, hvilke skadetyper som dominerer og deres alvorlighetsgrad. Prosjektene har imidlertid ikke vært egnet til å gi den nødvendige innsikt i skademekanismer og risikofaktorer som er nødvendig for å utvikle og prøve ut forebyggende tiltak. Gjennom Senter for idrettsskadeforskning er det lagt til rette for en mer langsiktig satsing enn hva som til da hadde preget feltet.

Siden mai 2000 er det etablert et tverrfaglig forskningsmiljø med både idrettsfaglig og medisinsk kompetanse med utgangspunkt i eksisterende miljø ved Seksjon for idrettsmedisinske fag, Norges idrettshøgskole og Ortopedisk senter, Ullevål universitetssykehus som knutepunkt i utviklingen av et nasjonalt forskningsnettverk.

På bakgrunn av et initiativ fra KKD ble forskningsporteføljen ved senteret utvidet i 2008 til også å omfatte andre helseproblemer enn bare idrettsskader. Dette for å styrke områder med særskilte behov for forskning med tanke på å forstå og forebygge andre helseproblemer knyttet til utøvelse av idrett. Særlig gjelder dette områder hvor man ser at idretten har spesielle utfordringer, så som plutselig hjertedød, infeksjoner, spiseforstyrrelse og anstrengesutløst astma. På denne bakgrunn ble to nye prosjektet igangsatt i 2008; "Er det mulig å forebygge spiseforstyrrelser i idretten?" og "Det norske idrettshjertet; hjertescreening av norske fotballspillere". I tillegg er det lagt mer vekt på formidling av kunnskap om forebygging av idrettsskader overfor utøvere, trenere, ledere, foreldre og helsepersonell.

Finansiering og økonomi

Senter for idrettsskadeforskning er etablert på grunnlag av tilsagn om en årlig basisfinansiering fra KKD og NIF, knyttet opp til deres hovedsponsor Norsk Tipping. Det ble også gjort avtale med Pfizer AS om årlig støtte for perioden 2000-2002, en avtale som senere ble forlenget ut 2005, men nå er avsluttet.

I perioden 2005-2007 har Senter for idrettsskadeforskning vært sikret videre drift gjennom basisfinansiering fra Helse Øst og KKD. KKD har gitt en støtte på 2 mill. kr årlig for perioden 2005-2007, på tilsvarende måte som den innledende femårsperioden 2000-2004, mens Helse Øst har bidratt med 2,5 mill. kr årlig i samme periode. I forbindelse med søknadsprosessen fikk Senter for idrettsskadeforskning status som Helse Øst Forskningsgruppe, som er den betegnelsen Helse Øst benytter på sine toppforskningsgrupper. Helse Sør-Øst videreførte støtten i 2008 med 1 mill. kr. I perioden 2005-2008 har 400 000 kr i årlig støtte vært øremerket Senter for idrettsskadeforskning gjennom avtalen mellom Norsk Tipping og NIF.

I tilsagnsbrev for perioden 2008-2010 har KKD gitt tilsagn om 2,5 mill. kr i tilskudd til senterets kjernevirksomhet. Det legges imidlertid opp til en årlig søknadsprosess, der tilskuddet for det enkelte år endelig fastsettes. I 2008 bevilget KKD i tillegg kr 500 000 til delfinansiering av to nye prosjekter innen spiseforstyrrelser og hjertescreening, samt kunnskapsformidling. Den samlede bevilgningen fra KKD for 2008 var følgelig 3,0 mill. kr.

I tillegg til nevnte basisfinansiering fra KKD, Helse Sør-Øst og NIF/Norsk Tipping har senteret i 2008 etter søknad mottatt prosjektstøtte til enkeltprosjekter fra det internasjonale skiforbundet (FIS) og dj Ortopedics (djo) (kr 880 165), det internasjonale fotballforbundet (FIFA) (kr 500 623), Odd Fellow medisinsk-vitenskapelig forskningsfond (kr 24 000) og fra Fondet til fremme av idrettsmedisin (kr. 20 000). Videre mottok senteret driftsmidler for forskerlinjestipendiater fra Universitet i Oslo på kr 40 000, samt diverse inntekter fra salg.

Senter for idrettsskadeforskning har i 2008 også mottatt støtte til planlegging og gjennomføring av 2nd World Congress on Sports Injury Prevention og Advanced Team Physician Course fra IOC (kr 480 514), dj Orthopaedics (kr 401 102) KKD (kr 300 000), Norsk Tipping (kr 200 000), ISAKOS (kr 54 440), International Amateur Athletic Federation (IAAF) (kr 43 440) og Nycomed (kr 30 000). 2nd World Congress on Sports Injury Prevention og Advanced Team Physician Course fikk et samlet overskudd på kr 695 629.

Referansegruppe

Det er etablert en rådgivende referansegruppe for senteret. Referansegruppen har i 2008 bestått av ekspedisjonssjef Paul Glomsaker, KKD, generalsekretær Inge Andersen, NIF, informasjondirektør Tore E. Tangen, Norsk Tipping AS, direktør Fredrik S. Bendiksen, Nycomed (leder av organisasjonskomiteen for 2nd World Congress on Sports Injury Prevention), professor dr. med. Roald Bahr og professor dr. med. Lars Engebretsen. Referansegruppen behandler og innstiller på årlige budsjetter, samt behandler fremdriftsplaner, årsrapport, og utformer profilerings- og informasjonstiltak. Referansegruppen har normalt kvartalsvise møter, og har avholdt tre møter i løpet av 2008.

Kvalitetssikring - forskningsseminarer

Gjennom programperioden er det planlagt halvårlige arbeidsseminarer for medarbeidere i programmet med deltakelse av 2-4 utenlandske og 4-6 norske etablerte forskere med relevant spisskompetanse. Hensikten med seminarene er ved hjelp av ekstern spesialkompetanse å kvalitetssikre programmet og dets enkeltprosjekter.

I 2008 er det avholdt et forskningsseminar sammen med Seksjon for idrettsmedisinske fag ved Norges idrettshøgskole; 6.-8. mai på Kleivstua. Seminaret startet hver dag med oversiktsforelesninger om aktuelle tema av forelesere utenfra. Hoveddelen av tiden ble benyttet til presentasjon av prosjektplaner og -resultater av hver av stipendiatene, etterfulgt av diskusjon av enkeltprosjekter. Av utenlandske inviterte gjester deltok Paul McCrory (Australia), Martin P. SchwelInus (Sør Afrika), Bengt Saltin (Danmark) og Mikael Fogelholm (Finland). Tema som ble dekket gjennom inviterte forelesere var genetiske faktorer med betydning for skaderisiko i idrett, molekylær muskelbiologi, fedme som risikofaktor for sykdom, samt generelle forskningsmetodiske emner.

Årets seminar har - som tidligere - vært svært vellykket og vurderes til å være en kritisk suksessfaktor for å oppnå god kvalitet på forskningen. Stipendiatene får

verdifull erfaring i å presentere og drøfte egne prosjekter og resultater. I tillegg har seminaret en viktig milepælsfunksjon for hver enkelt prosjektleder.

2nd World Congress on Sports Injury Prevention

Senter for idrettsskadeforskning arrangerte 2nd World Congress on Sports Injury Prevention 26.-28. juni 2008 i Tromsø, som en oppfølger til 2005-kongressen i Oslo. Årets kongress samlet mer enn 700 deltakere fra 55 nasjoner bestående av forskere, leger, fysioterapeuter, trenere og annet idrettsfaglig personell. Kongressen var også denne gangen en stor suksess, og vi har fått en lang rekke positive tilbakemeldinger både fra forelesere og deltakere.

Kongressen ble åpnet av Gerhard Heiberg, IOC, som også var ærespresident i organisasjonskomiteen, Arne Ljungvist, president i IOCs medisinske kommisjon, og Tove Paule, president i NIF. I tillegg holdt IOC-president Jacques Rogge et velkomstforedrag per videolink.

Programmet dekket følgende emner gjennom tematiske sesjoner; risikofaktorer, skademekanismer og metoder for forebygging av vanlige skadetyper som ankel-, kne-, hode-, skulder-, hamstring-, og ryggskader, samt idrettsspesifikke metoder for forebygging av skader i bl.a. fotball, racketidretter, alpint og snowboard, rugby og friidrett. Tema ble belyst med ulike perspektiver - medisin, psykologi, idrettsfag og biomekanikk.

Programmet inneholdt 5 oversiktsforedrag av kjente klinikere og forskere om sentrale tema knyttet til forebygging av idrettsskader og 19 symposium med til sammen 127 inviterte foredrag. Paneldebatter summerte opp symposiene. I tillegg ble 187 abstract presentert, som frie foredrag eller poster. Abstractene er publisert i British Journal of Sports Medicine. Det ble også avholdt 21 forskjellige mer praktisk orienterte workshops hvor man bl.a. kunne lære konkrete skadeforebyggende treningsprogram.

I likhet med Oslokongressen i 2005 er de fleste inviterte foredragene i sin helhet lagt ut på senterets nettsider med lyd og bilde. Senterets nettsider er dermed blitt en unik ressurs for den som ønsker oppdatert informasjon om forskning på forebygging av idrettsskader.

Fagkomiteen, som var ansvarlig for å utarbeide kongressprogrammet, besto av Roald Bahr, Norge (president); John A. Bergfeld, USA; Bruce Beynon, USA; Giuliano Cerulli, Italia; Jiri Dvorak, Sveits; Lars Engebretsen, Norge; Toru Fukubayashi, Japan; Jo Hannafin, USA; Jon Karsson, Sverige; Michael Kjær, Danmark; Bert Mandelbaum, USA; Willem Meeuwisse, Canada; Sandra Shultz, USA.

Organisasjonskomiteen besto av Fredrik Bendiksen (president), Gerhard Heiberg (ærespresident), Roald Bahr, Tine Bjulf, Lars Engebretsen, Bjørn Fossan, Anders Høistad, Grethe Myklebust, Tove Rise, Lene Røe, Anne Guri Sklet, Solveig Sunde og Kjetil Århus. TS-forum var ansvarlig for teknisk bistand i forbindelse med arrangementet.

I forkant av kongressen, 22.-24. juni, arrangerte Senter for idrettsskadeforskning også et "Advanced Team Physician Course" på Svinøya i Svolvær, i samarbeid med IOC, American Medical Society for Sports Medicine (AMSSM) og the International Society for Arthroscopy, Knee Surgery and Orthopaedic Sports Medicine (ISAKOS). Kurset ble arrangert som et satellittkurs til World Congress of Sports Injury Prevention med fokus på sentrale kliniske spørsmål av stor betydning for idrettsleger som arbeider med lagidrettsutøvere på toppnivå. Her redegjorde verdens ledende eksperter for state-of-the-art når det gjaldt utredning og behandling av skader og sykdom blant idrettsutøvere. Kurset samlet 25 inviterte

forelesere - fra ni ulike land - og 75 deltakere. Lars Engebretsen og Roald Bahr var ledere for fagkomiteen.

Senter for idrettsskedeforskning har i løpet av våren 2008 forhandlet frem en avtale med IOC om videreføring av kongressen. Som en følge av dette vil IOC overta rettighetene til kongressen og ansvaret for å videreføre denne. Senter for idrettsskedeforskning vil i alle sammenhenger bli kreditert som grunnleggere, og rettighetene vil falle tilbake til oss dersom IOC bestemmer seg for ikke å arrangere. Neste kongress vil bli arrangert i Monaco i april 2011, og det vil også bli arrangert et Advanced Team Physician Course på Korsika i forkant av kongressen. Konseptet vil bli det samme som de tidligere kongressene, bortsett fra at 2011-kongressen vil bli utvidet til også å omfatte forebygging av andre helseproblemer blant idrettsutøvere enn bare skader, i tråd med senterets øvrige virksomhet. IOC har oppnevnt Fredrik Bendiksen som president i arrangementskomiteen og Roald Bahr som president i Scientific Committee.

Informasjonsvirksomhet og formidling

Senter for idrettsskedeforskning har siden våren 2002 etablert nettsidene www.klokeavskade.no for å informere om forskningsvirksomheten ved senteret, pågående og avsluttede prosjekter og resultatene fra disse. Målgruppen har primært vært medisinsk fagpersonell og andre forskere med interesse for forebygging av idrettsskader. Sidene er utarbeidet både på norsk og engelsk, og har stor trafikk. Undersider på [klokeavskade.no](http://www.klokeavskade.no) har også fungert som primær informasjonskanal overfor deltakere i enkeltprosjekter. Informasjonen er basert på senterets prosjektdatabase, og under hvert enkelt prosjekt er det lagt ut prosjektsammendrag med en tilhørende link til publikasjoner og andre ressurser utarbeidet i forbindelse med prosjektet. Alle publikasjoner og øvrig materiell kan lastes ned av nettbrukerne. Her ligger det også informasjon om enkelttiltak som treningsprogrammer, brosjyrer og plakater som er benyttet i ulike prosjekter. Disse er imidlertid ikke lett tilgjengelig for utøvere og trenere som måtte søke slik informasjon.

Senter for idrettsskedeforskning har fra start av hatt en ambisjon om å gjøre praktisk rettet og relevant kunnskap om metoder for å forebygge skader kjent og tilgjengelig for norsk idrett, både egne forskningsbaserte opplegg så vel som kunnskap og opplegg utviklet andre steder. I 2005 og 2006 ble det lagt ned et betydelig arbeid i å utarbeide materiell for formidling av praktisk informasjon om forebygging av skader, som en ressurs for trenere og utøvere. Creo kommunikasjonsbyrå produserte i 2005, på oppdrag av Norsk Tipping og i samarbeid med Senter for idrettsskedeforskning, en DVD (Achilles. Unngå skader. Bli Bedre), samt informasjonsmateriell rettet mot trenere i barne- & ungdomsidretten. I samarbeid med Norsk Tipping er DVDen videreutviklet med utvidet innhold i forhold til forrige utgave, og lansert under nytt navn, "Skadefri!", i mai 2007. DVDen selges til kostpris, og foreløpige tall viser at 435 DVD'er er distribuert til norsk idrett i løpet av 2008. DVDen "Skadefri!" selges nå gjennom Akilles - idrettsforlaget.

Som et ledd i formidlingsarbeidet ble også senterets nettsider, www.klokeavskade.no, modernisert i 2006-2007 for å gjøre informasjon om senteret, forskningsaktiviteten og prosjektene bedre tilgjengelige for publikum. Inkludert var også funksjonalitet som gjorde det mulig for media og andre å abonnere på nyheter på sidene gjennom nyhetsbrev hver gang en nyhet ble publisert. Den nye versjonen av www.klokeavskade.no ble lansert i mai 2007.

I tillegg til DVD-mediet representerer internett en selvsagt kanal for å gjøre innholdet av DVDen Skadefri! tilgjengelig for norsk idrett på en kostnadseffektiv måte. Senter for idrettsskedeforskning har siden desember 2006 arbeidet med å

utvikle et konsept for dette i samarbeid med Making Waves. I første omgang er innholdet primært rettet mot de største idrettene, fotball og håndball. I tillegg til at 'de praktiske forebyggingssidene' er lett tilgjengelig fra forsiden på www.klokeavskade.no er det direkte tilgang til disse gjennom nettsiden www.skadefri.no.

I samarbeid med Norsk Tipping kunne www.skadefri.no lanseres 8. mai 2008 med en pressekonferanse, der mye media var til stedet, og representanter fra norsk idrett utalte seg positivt om nytten av skadeforebyggende arbeid på alle nivå.

SKADEFRI! er utviklet for å gi norsk idrett på alle nivå lett tilgang på oppdatert informasjon om idrettsskader - med vekt på øvelsesprogram og andre tiltak for å forebygge de mest vanlige og mest alvorlige skadene. Men sidene inneholder også et vell av informasjon for den som ønsker å lære mer om de vanligste skadene som skjer i forbindelse med idrett og fysisk aktivitet. Hovedmålgruppen er alle aktive, trenere, ledere og foreldre i norsk idrett. Målet med de nye sidene er å nå frem til utøvere og trenere med praktisk, brukerrettet informasjon; treningsprogrammer og praktiske tips. Statistikk viser at sidene er godt besøkt, og henvendelser fra aktive og helsepersonell tilsier at det har vært en stor etterspørsel etter informasjonen som nå er lagt ut på www.skadefri.no.

I 2008 har det vært ansatt en forsker i hel stilling for å drive websiden SKADEFRI! og formidlingsarbeid rundt skadeforebygging gjennom flere kanaler. Etter lanseringen har sidene til www.skadefri.no kontinuerlig blitt videreutviklet for å forbedre funksjonaliteten. Videre er det arbeidet med å få logo med link til sidene ut på en rekke forskjellige nettsider, primært nettsidene til NIF, særforbund og kretser/klubber.

Senter for idrettsskadeforskning har høsten/vinteren 2008 inngått en samarbeidsavtale med Nasjonal Digital Læringsarena, som er et fellesinitiativ fra fylkeskommunene. Målet for prosjektet er å etablere fritt tilgjengelige læremiddel for alle fag i den videregående opplæringen. Her skal det lages et nettsted for elever (i første omgang VG1), der det skal settes samme lærestoff fra bl.a. www.skadefri.no, og som skal dekke læreplanmålene i kunnskapsløftet for faget "kroppsøving". Samarbeidet er et viktig steg til å nå ut med skadeforebyggende kunnskap til den store målgruppen av aktive norske elever.

Lars Engebretsen og Roald Bahr har på oppdrag av IOC arbeidet med en ny engelsk-språklig bok om forebygging av idrettsskader. Fra før av finnes det ingen fagbok/lærebok som dekker dette temaet, verken nasjonalt eller internasjonalt. Boken er i salg fra januar 2009 og utgis av Blackwell i den populære IOC Handbook of Sports Medicine & Science serien.

Organisering

Senter for idrettsskadeforskning er etablert ved Norges idrettshøgskole. I forbindelse med etableringen er veiledere og stipendiater lokalisert sammen med øvrig personell ved Seksjon for idrettsmedisinske fag i en egen kontorfløy, hvor forholdene er tilrettelagt på en god måte. Senteret og seksjonen har i 2008 fått doblet kontorarealene. Senterets forskere har god tilgang til forskningslaboratorier, administrative støttefunksjoner og øvrige servicefunksjoner ved Norges idrettshøgskole.

Søknads- og ansettelsesprosess

Forskere og stipendiater ble i startfasen rekruttert gjennom en søknadsprosedyre med deltakelse av senterets ledere og internasjonale eksperter. I tillegg er alle

stipendiatsøknader vurdert i forbindelse med søknad om opptak ved doktorgradsstudiet ved Norges idrettshøgskole og Medisinsk fakultet, Universitetet i Oslo. Kandidater ble våren 2000 primært rekruttert fra forskningsmiljøene ved Norges idrettshøgskole og Ortopedisk senter, Ullevål universitetssykehus.

Det er ikke ansett som et egnet virkemiddel å lyse ut frie forskningsmidler, slik f. eks. Norges forskningsråd gjør. Interesserte enkeltforskere og forskergrupper er gjennom ulike tiltak oppfordret til å etablere prosjektsamarbeid med Senter for idrettsskadeforskning med sikte på å utvikle et nasjonalt nettverk av klinikere og forskere med interesse for forebygging av idrettsskader. Programmets ledere er av referansegruppen gitt fullmakt til å behandle søknader om drifts- og lønnsmidler fortløpende innenfor de budsjetttrammer som er gitt, og vurdere hvorvidt disse er egnet til å integreres i programmet.

Personell og prosjekter

Senter for idrettsskadeforskning ledes av professor dr. med. *Roald Bahr* og professor dr. med. *Lars Engebretsen*. Begge lønnes av Norges idrettshøgskole - Bahr i hovedstilling som professor I, Engebretsen i bistilling som professor II. Engebretsens hovedstilling er som overlege og professor ved Ortopedisk senter, Ullevål universitetssykehus.

Av øvrig fast personell ved Norges idrettshøgskole har professor dr. philos. *Ingar Holme* også en sentral veiledersrolle som programmets statistiker. Holme har vært ansatt i bistilling (20 %) som professor II fra 05.02.2001.

I tillegg er professor dr. med *Lars Nordsetten* ansatt fra 1.8.2006 som seniorforsker med tanke på å styrke forskning på forebygging av skader i alpin skisport. Hans 20 % stilling er finansiert gjennom midler fra dj Orthopedics, som finansierer etableringen av FIS Injury Surveillance System, et nytt skadeovervåkingssystem etablert på oppdrag for det internasjonale skiforbund, FIS.

Dette innebærer at Senter for idrettsskadeforskning har knyttet til seg fire seniorforskere med professorkompetanse. I tillegg er fire av senterets opprinnelige stipendiater (*Andersen, Myklebust, Krosshaug og Steffen*, se under) tilsatt i forskerstillinger, noe som gjør at balansen mellom seniorveiledere, mellomstillinger og stipendiater er meget god.

Øvrig personell med ansettelse i hel- eller deltidstilling eller annen tilknytning til Senter for idrettsskadeforskning:

Thor Einar Andersen (f. 1960) er ansatt ved Senter for idrettsskadeforskning som forsker i 80 % stilling for perioden 01.10.04-30.09.10. Andersen arbeider også som overlege ved spesialistsenteret Hjelp 24 NIMI i Oslo. Han er utdannet lege og fysioterapeut, han er spesialist i fysikalsk medisin og rehabilitering og idrettslege NIMF. Han er lege for A-landslaget i fotball for herrer. Han er leder av Medisinsk komité i Norges fotballforbund og styremedlem i Norsk idrettsmedisinsk forening. Andersen disputerte for den medisinske doktorgraden i mars 2005 ved Universitetet i Oslo. Det medisinske doktorgradsarbeidet var innenfor feltet fotballskader, hvor han primært benyttet videoanalyse som verktøy for å studere skademekanismer og risikosituasjoner for skader i profesjonell fotball. Siden sesongen 2000 har Andersen etablert et elektronisk system for løpende registrering av skader i Tippeligaen der alle lagene deltar, og i 2007 er det gjennomført en studie for å undersøke hvor komplett og nøyaktig datainnsamlingen er gjennom lagenes medisinske støtteapparat. Siden 2005 har Andersen ledet en studie som har sett på skaderisiko på kunstgress sammenlignet med naturgress under Norway Cup-turneringen i fotball, samt startet en studie på Tippeliganivå på samme problemstilling. De

første resultatene fra disse studiene ble presentert på Idrettsmedisinske Høstkongress i 2006 og 2007. Begge studiene vil løpe i minst en sesong til. Andersen har også ledet en omfattende randomisert intervensjonsundersøkelse på forebygging av skader i aldersbestemt jentefotball. Undersøkelsen ble publisert i det velrenommerte medisinske tidsskriftet British Medical Journal ultimo 2008 og viser at fotballskader kan halveres ved hjelp av et komplett oppvarmingsprogram, SPILLEKLAR! Programmet lanseres nå internasjonalt som The 11+ gjennom FIFA. Andersen har også ledet et prosjekt som gjennomfører hjertescreening av alle spillere i Tippeligaen og Adeccoligaen, dvs. om lag 700 elitefotballspillere fra 28 lag. Det planlegges å tilsette en doktorgradsstipendiat på dette prosjektet med tanke på å starte analysene av de innsamlede dataene med tanke på publikasjon.

Tone Tufte Bere (f. 1978) ble ansatt som vit. ass. ved Senter for idrettsskedeforskning for perioden 14.10.08-31.12.08. Fra 01.01.09 går hun over i en stipendiatstilling på prosjektet "Videoanalyse av skiskader". Hun er utdannet fysioterapeut fra Høgkolen i Bergen (2002), og etter fire års arbeidserfaring tok hun mastergradstudiet i idrettsfysioterapi ved Norges idrettshøgskole i 2008. Som masterstudent var hun tilknyttet forskningsprosjektet FIS Injury Surveillance System og fordypet seg i skader blant World Cup utøvere i alpint. For å kunne redusere risikoen for skader blant World Cup-utøvere, må vi vite hvorfor og hvordan skader skjer. Det finnes foreløpig ingen dokumentasjon på dette området. Formålet med hennes studie er å gi en detaljert beskrivelse av skadesituasjoner og skademekanismer blant World Cup-utøvere i alpint.

Mario Bizzini (f 1948) er utdannet fysioterapeut og ble tatt opp som doktorgradsstipendiat ved Norges idrettshøgskole fra 08.04.2006. Han arbeider til daglig ved Schulthess-klinikken i Zürich, delvis som kliniker og delvis som vitenskapelig medarbeider ved FIFAs Medical Assessment and Research Center (F-MARC). Hans arbeider, som gjennomføres i samarbeid med Senter for idrettsskedeforskning fokuserer på skadepanorama og årsaker til skader blant fotballdommere på nasjonalt og internasjonalt nivå, gjennom fire ulike studier. Han veiledes av professor Jiri Dvorak og Astrid Junge ved F-MARC, med professor Roald Bahr som biveileder. Datainnsamlingen til studien ble fullført i 2007, og han er nå i sluttfasen av skriveprosessen. Alle fire artikler, som vil danne grunnlaget for hans doktorgrad, er ferdig skrevet og tre er akseptert for publikasjon. Han arbeider nå med avhandlingen og forventes å disputere høsten 2009.

Audun Kristian Eriksson (f. 1980) ble ansatt ved Senter for idrettsskedeforskning som stipendiat for perioden 07.10.08 til 06.10.11 i 100 % stilling på prosjektet "Idrett, helse, kropp og prestasjon". Formålet med studien er først å kartlegge forekomsten av spiseforstyrrelser blant unge idrettsutøvere, og deretter gjennomføre en intervensjon som kan redusere risiko for at unge lovende utøvere utvikler spiseforstyrrelser og at de som fungerer som trenere for disse unge utøverne skal få et slikt forhold til problemområdet at de kan medvirke i det forebyggende arbeidet knyttet til spiseforstyrrelser. Eriksson har en Bachelorgrad i psykologi fra Universitet i Oslo, samt en Bachelor og Mastergrad i Fysisk aktivitet og helse fra Norges Idrettshøgskole.

Tonje Wåle Flørenes (f. 1978) ble ansatt ved Senter for idrettsskedeforskning som stipendiat for perioden 05.06.06-31.12.09 i 100% stilling på prosjektet "FIS Injury Surveillance System". Flørenes var ferdigutdannet cand. med. ved Universitetet i Lund, Sverige i januar 2004. Etter turnustjenesten, som hun gjennomførte i Lillehammer og Fåvang (Kvitfjell), jobbet hun 9 måneder som assistentlege på ortopedisk avdeling ved Lillehammer Sykehus. Hun har vært lege for kvinnelandslaget i fotball 2007-08 og var med i helseteamet som lege i OL i Beijing 2008. Flørenes har vært med på å etablere og arbeider med å validere et nytt

skadeovervåkingsprosjekt innen det Internasjonale Skiforbundet, FIS (FIS Injury Surveillance System), som dekker alle disipliner. Hensikten er også å skaffe til veie kunnskap om skademekanismer for skader innen ski og snowboard på elitenivå. Det er et tett samarbeid med FIS med regelmessige møter to ganger årlig der resultater fremlegges og fremdrift diskuteres.

Stig Heir (f. 1961) har vært ansatt ved Senter for idrettsskadeforskning som stipendiat i 20 % stilling i perioden 01.07.02-31.12.04. Han er spesialist i ortopedisk kirurgi og idrettsmedisin, og har lang erfaring som lege på det norske freestyle landslaget. Heir jobber i fast stilling som overlege på Martina Hansens Hospital, og arbeider med en doktorgrad om bruskskader i forbindelse med alvorlige kneskader. Heir samarbeider med Asbjørn Årøen og Sverre Løken om bruskforskning, har avsluttet sine forsøk og arbeider nå med manuskripter og avhandling. Heir deltar også i etableringen av prosjektet FIS Injury Surveillance System, hvor et av formålene er å videreutvikle analyser av skadesituasjoner og skademekanismer på grunnlag av videoer fra FIS-disipliner på World Cup-nivå. Dette er et område hvor Heir fortløpende har arbeidet med studier fra freestyle ski.

Vegar Hjermundrud (f. 1967) er fysioterapeut ved Universitetsykehuset i Akershus og arbeider med studier innenfor korsbåndskader og konsekvensen for bruk i kneleddet.

Anne Froholdt Johansen (f. 1966) var ansatt som stipendiat fra 01.09.04 i 100 % stilling på prosjektet 'Forebygging av skader i barne- og ungdomsidretten'. Formålet med undersøkelsen har vært å kartlegge skaderisiko og skadepanoramaet hos barn og unge i alderen 6 til 16 år som driver organisert idrett. Det ble gjennomført en baseline undersøkelse i fotballsesongen 2005 hvor antall skader blant aktive fotballspillere i den aktuelle aldersgruppen ble registrert, samt at en tilsvarende skaderegistrering ble startet høsten 2005 for vinter- og innendørsidrettene ishockey, langrenn, håndball, innebandy og kampsport. Hun var tiltenkt oppgaven som prosjektleder for en omfattende randomisert intervensjonsundersøkelse på forebygging av skader i aldersbestemt jentefotball, men fratradte stipendiatstillingen 31.06.07 for å overta en ny stilling som seksjonsoverlege for Fysikalsk medisinsk avdeling i Drammen. Hun er nå ferdig med analysene fra baseline-prosjektet og artikkelen ble i 2008 akseptert i Am J Sports Med for publikasjon.

Tron Krosshaug (f. 1973) har vært ansatt som stipendiat i perioden 01.09.01-18.08.06 i 75 % stilling på prosjektet 'Skademekanismer for fremre korsbåndskader i idrett', og som IT-rådgiver for Senter for idrettsskadeforskning i 25 % stilling i samme periode. Tron Krosshaug disputerte i august 2006 for graden dr. scient. ved Norges idrettshøgskole. Dette innebærer at alle stipendiatene som ble ansatt på full tid ved senterets oppstart i 2000 har disputert for dr. graden. Krosshaug innledet i november 2006 et 6 måneder langt opphold som gjesteforsker ved Technisches Universität i München, hvor man har en fremgangsrik gruppe på skiskadeforskning. Han ble fra 1.7.2008 fast ansatt (50% stilling) som førsteamanuensis ved Seksjon for idrettsmedisin, Norges idrettshøgskole der han bl.a. har ansvar for undervisning i styrke, utholdenhet bevegelsestrening. I tillegg er han ansatt i 50 % stilling på Senter for idrettsskadeforskning. Krosshaug er prosjektleder for et omfattende 5-årig prosjekt som hadde oppstart i mai 2007, hvor risikofaktorer for fremre korsbåndskader kartlegges hos samtlige spillere i eliteseriene i fotball og håndball for kvinner. Andre forskningsområder er videoanalyse av kne- og ankelskader i ballidretter og alpint. I tillegg er han involvert i andre forskningsprosjekter som veileder for flere master- og doktorgradsstudenter.

Øystein Lian (f. 1954) var ansatt ved Senter for idrettsskedeforskning som stipendiat i 20 % stilling for perioden 01.10.00-31.01.04 på prosjektet 'Hopperkne'. Lian er ansatt som overlege ved ortopedisk avdeling, Helse Nordmøre og Romsdal, og nå også som 1. amanuensis ved NTNU i Trondheim. Han er spesialist i ortopedisk kirurgi, og har vært engasjert som idrettslege for utøvere på landslagsnivå i flere idretter, spesielt volleyball og bryting. Hans doktoravhandling fokuserte på belastningsskader i sener med patellar tendinopati (jumper's knee) som modell. Lian disputerte for doktorgraden 11. mai 2007, men har i 2008 publisert flere arbeider basert på det innsamlede materialet i samarbeid med forskere fra University of British Columbia i Vancouver, Canada.

Kirsten Lundgreen (f. 1967) er overlege ved Ortopedisk Senter, Ullevål universitetssykehus og arbeider med en doktorgrad på på feltet rotator cuff skader og apoptose. Hun følger opp Øystein Lians arbeider på degenerative senelidelser. Hun søker for tiden doktorgradsstipendstilling og vil ha sin kontorarbeidsplass ved Senter for idrettsskedeforskning med professor Lars Engebretsen som veileder.

Tom C. Ludvigsen (f. 1958) er seksjonsoverlege ved Ortopedisk Senter, Ullevål universitetssykehus og arbeider innenfor feltet artroskopisk kirurgi og idrettstraumatologi. Han er medveileder i bruskguppen og for Kirsten Lundgreen.

Sverre Løken (f. 1960) er tilknyttet Senter for idrettsskedeforskning og arbeider med prosjekter om leddbruskskader. Han er overlege ved Ortopedisk senter, Ullevål universitetssykehus, Seksjon for artroskopi og leddlidelser. Han er spesialist i generell og ortopedisk kirurgi og er autorisert som Idrettslege NIMF, og har vært landslagslege for Norges roforbund gjennom mange år. Hans forskningsaktivitet omfatter bruskskader, og Løken gjør for tiden etterundersøkelser av pasienter som fikk påvist bruskskade i kneet i 1999. Målet med denne undersøkelsen er å lære mer om naturlig forløp av ubehandlede bruskskader. Han samarbeider med kolleger fra Immunologisk institutt og Institutt for patologi ved Rikshospitalet om utvikling av bruk av stamceller ved reparasjon av bruskskader.

Grethe Myklebust (f. 1958) har vært ansatt ved Senter for idrettsskedeforskning som stipendiat i perioden 01.12.01-31.12.02 i 100 % stilling på prosjektet 'Forebygging av fremre korsbåndskader i norsk kvinnehåndball'. Grethe Myklebust leverte sin doktoravhandling "Anterior cruciate ligament injuries in team handball - from injury to prevention" i desember 2002 og disputerte for graden dr. scient ved Norges idrettshøgskole i juni 2003. Hun er nå ansatt i 50 % stilling som forsker, og startet 01.07.2006 i tillegg i 50 % stilling som førsteamanuensis ved Seksjon for idrettsmedisinske fag med ansvaret for oppstarten av mastergradsstudiet i idrettsfysioterapi, som ble startet opp ved NIH i august 2006. Hun har vært involvert i flere store prosjekter innen håndball og fotball, og har i tillegg fulgt opp skadeforekomsten av fremre korsbåndskader i norsk kvinnehåndball. I tillegg er hun ansvarlig for innsamling av data om skulder- og ryggplager i norsk kvinnehåndball. Hun bruker mye tid på formidling av kunnskap om forebygging av idrettsskader i inn- og utland. Myklebust har også hatt hovedansvaret for utarbeidelsen av DVD'en "Skadefri".

Agnethe Nilstad (f. 1981) er ansatt som stipendiat ved Senter for idrettsskedeforskning i 100 % stilling fra 01.01.09 til 31.12.12. Hun skal kartlegge risikofaktorer for korsbåndskader blant kvinnelige elitefotballspillere, som er et stort nytt prosjekt hvor alle spillere i toppserien vil gjennomgå omfattende undersøkelser for å kartlegge mulige faktorer av betydning for risikoen for slike skader. Hun er utdannet fysioterapeut fra Høgskolen i Sør-Trøndelag (2005), og tok i 2008 mastergraden i idrettsfysioterapi ved NIH. Idrettsskadeforebygging er hennes store interessefelt, og som masterstudent var hun tilknyttet prosjektet SPILLEKLAR!

Torbjørn Soligard (f. 1982) er ansatt som stipendiat ved Senter for idrettsskedeforskning i 100 % stilling fra 01.01.07 til 31.01.10. I samarbeid med Thor Einar Andersen og Roald Bahr leder han prosjektene "SPILLEKLAR! - Et komplett oppvarmingsprogram for å forebygge skader blant unge, kvinnelige fotballspillere" og "Risiko for fotballskader på naturgress og kunstgress i Norway Cup". Prosjektet SPILLEKLAR! ble gjennomført sesongen 2007 og datainnsamlingen er avsluttet. Norway Cup-prosjektet ble gjennomført fra 2005 til 2008 og datainnsamlingen er avsluttet. SPILLEKLAR! viser at et nytt oppvarmingsprogram halverer de mest alvorlige skadene i fotball. Hovedresultatene fra studien ble publisert i British Medical Journal i 2008, og han arbeider nå med øvrige artikler fra prosjektene og avhandling. Soligard vil etter planen disputere i januar 2010.

Kathrin Steffen (f. 1972) var ansatt som stipendiat ved Senter for idrettsskedeforskning (lønnsutgifter dekket av NIH) i 100 % stilling for perioden 15.08.2003-14.08.2007 på prosjektet 'F-MARC 11 - et program for å forebygge skader og bedre prestasjon blant kvinnelige fotballspillere'. F-MARC 11 er et nytt oppvarmingsprogram som er utviklet av en ekspertgruppe i FIFA (bl.a. Roald Bahr) med sikte på å forebygge de mest hyppige underekstremitetsskadene. Programmet består av 10 øvelser, og gjennomføres som en del av oppvarmingen til fotballtrening. Basert på data fra to randomiserte kontrollerte studier i jentefotball i 2004 og 2005 har hovedmålet med prosjektene vært å undersøke effekten av "F-MARC 11" på skaderisiko og på et utvalg av prestasjonsvariabler (spenst, styrke, hurtighet, fotballtester). Underproblemstillingene har vært å analysere potensielle risikofaktorer for skader: spill på kunstgress, skadehistorie og funksjon i underekstremiteten, samt psykologiske spillerkarakteristika. Dette prosjektet har hittil ført til de største studiene fra ungdomsfotball når det gjelder sammenhengen mellom underlag, ulike stressvariabler og skaderisiko. Alle fem artikler fra Steffens doktorgradsarbeid er nå publisert. Kathrin Steffen disputerte for PhD-graden ved Norges idrettshøgskole i februar 2008 og jobber nå som forsker ved Senter for idrettsskedeforskning. Hennes arbeidsoppgaver er i hovedsak knyttet til formidling av forskningsresultater via websiden www.skadefri.no og bistand i studentprosjekter.

Truls Straume-Næsheim (f. 1976) var ansatt som stipendiat ved Senter for idrettsskedeforskning i 100 % stilling for perioden 16.02.2004-26.03.2007 på prosjektet 'Kan små hodeskader i fotball føre til hjerneskade - en prospektiv klinisk studie'. Hovedmålet med studien har vært å undersøke om små hodetraumer gir målbare effekter på hjernen, uttrykt ved en databaserte neuropsykologiske tester (CogSport™) og en biokjemisk markør på hjerneskade (protein S-100b), både i form av akutt forbigående skade og eventuelt i form av langtidsvirkninger etter at sesongen er over. Data er samlet inn fra Tippeligasesongene 2004 og 2005, hvor spillerne ble undersøkt før sesongstart, samt etter mindre hodetraumer i kamp. I tillegg har videoopptak av alle hodeskader gjennom de to sesongene blitt samlet inn fra NRK for nærmere analyse. En kontrollgruppe av utøvere fra en ikke-kontakt idrett er også undersøkt, og i tillegg er det undersøkt under kontrollerte forsøksbetingelser hvordan de anvendte blodprøver og måleinstrumenter reagerer på effekten av hard fysisk aktivitet og nikking. Straume-Næsheim har slutført arbeidet med artiklene fra denne studien, og disputerte for PhD-graden ved Medisinsk fakultet, Universitetet i Oslo i mai 2008. Han er nå ansatt som lege i spesialisering ved Ortopedisk avdeling ved Akershus universitetssykehus og planlegger en oppfølgingsstudie for å avdekke evt. senvirkninger 5 år etter de første undersøkelsene.

Lene Røe (f. 1978) har vært vikar for Tone R. Øritsland som forskningskonsulent i 100 % stilling fra 1. mai 2007 til 31. august 2008. Hun er cand. scient. fra Norges idrettshøgskole med fordypning i fysisk aktivitetsnivå blant norske barn og unge.

Tone R. Øritsland (f. 1968) har vært ansatt som forskningskonsulent i 100 % stilling fra 1.5.2000. Hun er cand. scient. fra Norges idrettshøgskole med fordypning i treningsimmunologi, og har dessuten bakgrunn innen økonomi og administrasjon. Hun var ute i permisjon 1. mai 2007 til 31. august 2008.

Asbjørn Årøen (f. 1967) er tilknyttet Senter for idrettsskedeforskning med prosjektet 'Bruskskader i kneet'. Han er spesialist i generell kirurgi og ansatt som overlege ved ortopedisk avdeling, Akershus Universitetssykehus, mens den eksperimentelle delen av forskningen gjøres på Rikshospitalet, Institutt for kirurgisk forskning. Han forsvarte sin doktorgrad "Cartilage injury and the repair process" i oktober 2005 for graden dr.med. ved Universitetet i Oslo. Han arbeider nå videre med den eksperimentelle del av leddbruskforskningen sammen med Sverre Løken og Stig Heir, samt er i startfasen for et klinisk prosjekt vedrørende leddbruskskader kombinert med fremre korsbåndruptur.

Gjesteforskere

Junji Iwasa (f.1967) fra Shimane University School of Medicine i Japan, har vært gjesteforsker ved Senter for idrettsskedeforskning fra mai 2007 til april 2008. Junji Iwasa er utdannet ortopedisk kirurg og har videre forsvart doktorgraden "Proprioceptive improvement in knees with anterior cruciate ligament reconstruction" i 2000. I Japan jobber han som ortopedisk kirurg ved Department of Orthopaedic Surgery. Ved senteret har han vært delaktig i prosjektet "Risikofaktorer for fremre korsbåndskader i norsk kvinnehåndball" med Tron Krosshaug som prosjektleder. Her har han gjort diverse anatomiske målinger og vil være medforfatter når resultatene fra prosjektet blir publisert. Han har også arbeidet sammen med Tron Krosshaug med videoanalyser av skademekanismer ved hjelp av "Posermetoden".

Yosuke Shima (f. 1973) fra Kanazawa University in Japan, har vært gjesteforsker ved Senter for idrettsskedeforskning mai 2007 til mai 2008. Yosuke Shima er utdannet lege og jobber ellers i Japan som ortopedisk kirurg ved Department of Orthopaedic Surgery. Ved senteret har han vært delaktig i prosjektet "Risikofaktorer for fremre korsbåndskader i norsk kvinnehåndball" med Tron Krosshaug som prosjektleder. Her har han gjort målinger av isokinetisk muskelstyrke og vil være medforfatter når resultatene fra prosjektet blir publisert. Han har også arbeidet sammen med Tron Krosshaug med videoanalyser av skademekanismer for kne- og ankelskader ved hjelp av "Posermetoden".

Oliver Faul (f.1982) fra Technische Universität München, Fachgebiet für Sportgeräte und Materialien, har vært gjesteforsker ved Senter for idrettsskedeforskning fra mai 2007 til september 2008 og har skrevet sin diplomoppgave på prosjektet "Relationship between foot position, rotation and knee loads in cutting maneuvers of Norwegian elite female team handball players" med Tron Krosshaug som prosjektleder og veileder. Faul var delaktig i testing av balanse og styrke på prosjektet "Risikofaktorer for fremre korsbåndskader i norsk elitehåndball".

Hideyuki Koga (f.1975) fra Tokyo Medical and Dental University i Japan Department of Orthopaedic Surgery har vært gjesteforsker ved Senter for idrettsskedeforskning fra mai 2008 og vil bli til juni 2010. Koga er utdannet ortopedisk kirurg og har jobbet som ortopedisk kirurg ved Department of Orthopaedic Surgery. Ved senteret har han vært delaktig i prosjektet "Risikofaktorer for fremre korsbåndskader i norsk kvinnehåndball" med Tron Krosshaug som prosjektleder. Her har han gjort isokinetisk styrketesting og vil være medforfatter når resultatene fra prosjektet blir publisert. Han har også arbeidet sammen med Tron Krosshaug med videoanalyser av skademekanismer ved hjelp av "Posermetoden".

Kam Ming fra Faculty of Medicine, The Chinese University of Hong Kong, har vært gjest ved Senter for idrettsskadeforskning fra oktober - desember 2008. Han vil gjøre sin mastergrad på validering av Posermetoden for ankelkinematikk med Tron Krosshaug som veileder.

Michelle Tay fra Department of Orthopaedics, Rockhamton Hospital, Australia har vært gjest ved Senter for idrettsskadeforskning fra oktober - desember 2008. Hun har samarbeidet med Tron Krosshaug i forbindelse med videoanalyser av idrettsskader i Australsk fotball.

Carsten Schwiewagner fra Technische Universität München - Fakultät für Sportwissenschaft, har vært gjesteforsker ved Senter for idrettsskadeforskning i august 2008. Han har deltatt på prosjektet "Risikofaktorer for fremre korsbåndskader i norsk kvinnehåndball" med Tron Krosshaug som prosjektleder.

Studentprosjekter

En rekke masterstudenter, både fra Norges idrettshøgskole og andre institusjoner, har vært involvert i ulike prosjekter ved Senter for idrettsskadeforskning i 2007. I tillegg er følgende medisinerstudenter ved Senter for idrettsskadeforskning tatt opp i doktorgradsprogrammer:

John Bjørneboe (f. 1984) er medisinerstudent ved Forskerlinjen ved Universitetet i Oslo. Han har hatt fulltidsstipend for å arbeide som stipendiat i ett år, høsten 2006 og våren 2007. Fra høsten 2007 har han jobbet deltid med skaderegistrering i Tippeligaen. Året har vært brukt til databehandling av skader fra sesongen 2001 til og med sesongen 2008. Han har presentert resultatene for skaderisiko på kunstgress og validering av skaderegistrering på internasjonal kongress i både Stavanger og Tromsø.

Anders Engebretsen (f. 1981) utdannet cand.med. ved Universitetet i Oslo og har fullført Forskerlinjen. Han arbeider med prosjektet "Forebygging av skader blant mannlige fotballspillere. Det forventes at studien vil føre til 4-5 artikler som vil danne grunnlag for dr. avhandling for Engebretsen. Han har i 2008 arbeidet med dataanalyse og artikkelskriving. Han jobber nå som turnuslege ved Molde sykehus og arbeider parallelt med doktorgraden innen forebygging av fotballskader.

Lars Petter Granan (f. 1977) har i perioden januar 2003 til januar 2004 arbeidet på heltid som stipendiat på et prosjekt som tok sikte på å etablere et nasjonalt register for korsbåndsskader behandlet kirurgisk ved norske sykehus og klinikker. Nasjonalt Korsbåndregister er etablert i samarbeid med Leddproteseregisteret ved Haukeland sykehus/Universitetet i Bergen og Norsk ortopedisk forening og datainnsamlingen startet i juni 2004. Fra februar 2004 til juni 2007 hadde han stipend for å arbeide på deltid som stipendiat ved siden av studiene. Granan har i 2008 arbeidet som turnuslege ved Akershus universitetssykehus. Han er nå i sluttfasen av skriveprosessen. Doktorgraden er planlagt avsluttet sommeren 2009.

Aasne Fenne Hoksrud (f. 1977) er utdannet lege ved forskerlinjen, Medisinsk fakultet ved Universitetet i Bergen. Hun gjennomførte 2002-2003 prosjektet "Effekten av eksentrisk trening på patellar tendinopati" sammen med Håvard Visnes. Fra februar 2004 mottok hun stipend fra Forskerlinjen for å jobbe et år fulltid med prosjektet "Skleroseringsbehandling hos pasienter med hopperkne" (frem til februar 2005), og jobbet deltid med dette prosjektet frem til høsten 2006. Hoksrud har siden 2007 arbeidet med en prospektiv studie med tanke på oppfølging av hopperknepasienter som har mottatt skleroseringsbehandling. Dette prosjektet pågår fremdeles, og er et samarbeid mellom Senter for idrettsskadeforskning, NAR og NIMI. Hun har i tillegg arbeidet med dataanalyser og artikkelskriving av allerede innsamlede data, samtidig som hun nå (fra 01.01.09) samler inn langtidsdata av

pasienter fra prosjektet "Skleroseringsbehandling hos pasienter med hopperkne". Hoksrud arbeider nå som turnuslege ved Sørlandet sykehus, Arendal.

Rune Jakobsen (f.1977) er turnuslege ved Sykehuset Buskerud i Drammen. Han studerte medisin ved Universitetet i Oslo og var ferdig juni 2008. Han gjennomførte underveis forskerlinjen ved studiet og har siden april 2004 arbeidet med prosjektet "Cartilage injuries - the use of stem cells and scaffolds in joint resurfacing" og prosjektet "Vitenskapelig metode i kliniske studier". I forbindelse med et studieopphold ved Department of Orthopaedic Surgery, University of Minnesota har han også deltatt i biomekaniske studier av de posterolaterale leddbåndstruktur i kneet under ledelse av professor Robert F. LaPrade. Bruskforskningen skjer i et nært samarbeid mellom klinikere under ledelse av professor Lars Engebretsen og basalforskere under ledelse av seniorforsker og leder for seksjon for celleterapi ved Immunologisk Institutt Rikshospitalet Dr. Jan E. Brinchmann. Laboratedelen av forskningen har vært fokusert på å karakterisere adulte mesenchymale stamceller fra fett og benmarg med bioteknologiske metoder etter at de har vært dyrket tredimensjonalt med og uten bruk av vekstfaktorer. I tillegg jobbes det med en kanindremodell for utprøving av metodene in vivo.

Eirik Kristianslund (f. 1984) er medisinerstudent ved Forskerlinjen ved Universitetet i Oslo og hadde i 2007 hatt heltids forskerstipend. I 2007 startet han sammen med prosjektleder Tron Krosshaug et omfattende prosjekt, hvor risikofaktorer for fremre korsbåndskader skal kartlegges hos samtlige spillere i eliteserien for kvinner. Datainnsamlingen er planlagt fortsatt i flere sesonger fremover. Eirik fortsatte arbeidet med dette prosjektet på deltid i 2008.

Håvard Visnes (f. 1974) avsluttet medisinerstudiet i juni 2006, er student ved forskerlinjen ved Universitetet i Bergen, og gjennomførte 1 1/2 år med forskning før han startet turnustjenesten februar 2008. Han har publisert to artikler om temaet eksentrisk trening og jumper's knee, en i Clin J Sports Med i juli 2005 og en i Br J Sports Med i 2007. Visnes har siden 2006 vært prosjektleder for en stor prospektiv studie som ser på risikofaktorer i forbindelse med utviklingen av hopperkne. Prosjektet "Risk factors and mechanisms for patellar tendinopathy - a prospective study among Norwegian elite youth volleyball players" ser på ulike risikofaktorer som f. eks. treningsmengde, spenstferdigheter, ultralydstatus av senen og genetisk disposisjon. Studien er planlagt ferdig i 2010 og vil danne grunnlaget for Visnes sin Phd-avhandling.

Masterprosjekter

Følgende masterstudenter har fullført sine prosjekter i løpet av 2008:

Ellen Eimhjellen Blom; "Trening på Resept" - Evaluering av et kommunalt, tre måneders individuelt rettet oppfølgingsprogram for pasienter som er blitt henvist til "trening på resept". En prospektiv intervensjonsstudie med ett års oppfølging.

Svein Ove Husnes; Skader hos elite snowboardere - Forekomst, mønster og alvorlighetsgrad av skader hos FIS World Cup Snowboardere i Halfpipe og Snowboardcross sesongen 2006-2007.

Morten Johansen; The relationship between pelvic and trunk motion and lower extremity loading in side step cutting in elite female team handball players.

Ellen Lie Kristoffersen; Forebygging av skuldersmerter hos håndballspillere: en klyngerandomisert kontrollert pilotstudie.

Agnethe Nilstad; Compliance med SPILLEKLAR! : et oppvarmingsprogram med skadeforebyggende hensikt blant unge kvinnelige fotballspillere.

Anne Mette Rustaden; Evaluering av treningskonseptet "iHarmoni" på risikofaktorer for fall hos eldre : en randomisert kontrollert intervensjonsstudie.

Anna Karin Margeretha Rydevig; Physical function and quality of life in patients with moderate hip osteoarthritis compared to a matched healthy control group : a case control study.

Olaf Johannes Thomassen; Knee kinematics, kinetics, and EMG in ACL deficient subjects during a single leg hop test: a biomechanical study before and after a 20 sessions specific rehabilitation program.

Silje Stensrud; The correlation between two-dimensional video analysis and subjective assessment in evaluating poor knee control in elite female team handball players - tree simple clinical testes.

Tone Tufte Bere; Injuries among World Cup alpine skiers Winterseason 2006/2007.

Stig Vatsaas; Skader hos World Cup utøvere i freestyle sesongen 2006- 07 og 2007-08.

Publikasjoner

Vedlagte publikasjonsliste gir en oversikt over publikasjoner og foredrag fra senterets forskergruppe i 2008. Som vist i denne, er det i 2008 publisert 19 artikler i internasjonale tidsskrift med fagfelleevaluering.

Senter for idrettsskedeforskning

Publikasjonsliste 2008

Fagfelleurdert artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift

Akgun, Umut; Karahan, Mustafa; Tiriyaki, Cetin; Erol, Bulent;
Engebretsen, Lars
Direction of the load on the elbow of the ball blocking handball
goalie. *Knee Surgery, Sports Traumatology, Arthroscopy*. 16, (5): 522
- 530. 2008. ISSN 0942-2056.

Andersen, Lars Bo; Andersen, Thor Einar; Andersen, Eivind; Anderssen,
Sigmund A.
An intermittent running test to estimate maximal oxygen uptake: the
Andersen test. *Journal of Sports Medicine and Physical Fitness*. 48,
(4): 434-437. 2008. ISSN 0022-4707.

Arnason, Arni; Andersen, Thor Einar; Holme, Ingar; Engebretsen, Lars;
Bahr, Roald
Prevention of hamstring strains in elite soccer: an intervention
study. *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports*. 18, (1):
40 - 48. 2008. ISSN 0905-7188.

Engebretsen, Anders Hauge; Myklebust, Grethe; Holme, Ingar;
Engebretsen, Lars; Bahr, Roald
Prevention of injuries among male soccer players - A prospective,
randomized intervention study targeting players with previous
injuries or reduced function. *American Journal of Sports Medicine*.
36, (6): 1052 - 1060. 2008. ISSN 0363-5465.

Granan, Lars-Petter; Bahr, Roald; Steindal, K; Furnes, O.N.;
Engebretsen, Lars
Development of a national cruciate ligament surgery registry - The
Norwegian National Knee Ligament Registry. *American Journal of Sports
Medicine*. 36, (2): 308 - 315. 2008. ISSN 0363-5465.

Hoksrud, Aasne; Öhberg, Lars; Alfredson, Håkan; Bahr, Roald
Color Doppler ultrasound findings in patellar tendinopathy (jumper's
knee). *American Journal of Sports Medicine*. 36, (9): 1813 - 1820.
2008. ISSN 0363-5465.

Junge, A; Engebretsen, Lars; Alonso, J.M.; Renström, P.; Mountjoy,
M.; Aubry, M.; Dvorak, J.
Injury surveillance in multi-sport events: the International Olympic
Committee approach. *British Journal of Sports Medicine*. 42, (6): 413-
421. 2008. ISSN 0306-3674.

Løken, Sverre; Jakobsen, Rune B.; Årøen, Asbjørn; Heir, Stig;
Shahdadfar, A; Brinchmann, J.E.; Engebretsen, Lars; Reinholt, Finn
Bone marrow mesenchymal stem cells in a hyaluronan scaffold for
treatment of an osteochondral defect in a rabbit model. *Knee Surgery,
Sports Traumatology, Arthroscopy*. 16, (10): 896 - 903. 2008. ISSN
0942-2056.

Moksnes, Håvard; Engebretsen, Lars; Risberg, May Arna
Performance-based functional outcome for children 12 years or younger following anterior cruciate ligament injury: a two to nine-year follow-up study. *Knee Surgery, Sports Traumatology, Arthroscopy*. 16, (3): 214-223. 2008. ISSN 0942-2056.

Renström, P.; Ljungqvist, A.; Arendt, Elizabeth; Beynon, Bruce; Fukubayashi, Toru; Garrett Jr, William E.; Georgoulis, T.; Hewett, Timothy E.; Johnson, Robert J; Krosshaug, Tron; Mandelbaum, Bert; Micheli, L.; Myklebust, Grethe; Roos, Ewa; Roos, Harald; Schamasch, P.; Shultz, S.J; Werner, S.; Wojtys, E.M; Engebretsen, Lars
Non-contact ACL injuries in female athletes: an International Olympic Committee current concepts statement. *British Journal of Sports Medicine*. 42, (6): 394-412. 2008. ISSN 0306-3674.

Scott, Alex; Lian, Øystein; Bahr, Roald; Hart, D.A.; Duronio, V
VEGF expression in patellar tendinopathy: A preliminary study. *Clinical Orthopaedics and Related Research*. 466, (7): 1598 - 1604. 2008. ISSN 0009-921X.

Scott, Alex; Lian, Øystein; Roberts, C.R.; Cook, Jill; Handley, C.J.; Bahr, Roald; Samiric, T.; Illic, M.Z.; Parkinson, J.; Hart, D.A.; Duronio, V; Khan, Karim
Increased versican content is associated with tendinosis pathology in the patellar tendon of athletes with jumper's knee. *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports*. 18, (4): 427 - 435. 2008. ISSN 0905-7188.

Scott, Alex; Lian, Øystein; Bahr, Roald; Hart, D.A.; Duronio, V; Khan, Karim
Increased mast cell numbers in human patellar tendinosis: correlation with symptom duration and vascular hyperplasia. *British Journal of Sports Medicine*. 42, (9): 753 - 757. 2008. ISSN 0306-3674.

Steffen, Kathrin; Bakka, Hilde; Myklebust, Grethe; Bahr, Roald
Performance aspects of an injury prevention program: a ten-week intervention in adolescent female football players. *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports*. 18, (5): 596 - 604. 2008. ISSN 0905-7188.

Steffen, Kathrin; Myklebust, Grethe; Olsen, Odd-Egil; Holme, Ingar; Bahr, Roald
Preventing injuries in female youth football - a cluster-randomized controlled trial. *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports*. 18, (5): 605 - 614. 2008. ISSN 0905-7188.

Steffen, Kathrin; Myklebust, Grethe; Andersen, Thor Einar; Holme, Ingar; Bahr, Roald
Self-reported injury history and lower limb function as risk factors for injuries in female youth soccer. *American Journal of Sports Medicine*. 36, (4): 700 - 708. 2008. ISSN 0363-5465.

Straume-Næsheim, Truls Martin; Andersen, Thor Einar; Jochum, Marianne; Dvorak, J.; Bahr, Roald
Minor head trauma in soccer and serum levels of S100B. *Neurosurgery*. 62, (6): 1297 - 1305. 2008. ISSN 0148-396X.

Tegnander, Agnar; Olsen, Odd-Egil; Moholdt, Trine; Engebretsen, Lars; Bahr, Roald

Injuries in Norwegian female elite soccer: a prospective one-season cohort study. *Knee Surgery, Sports Traumatology, Arthroscopy*. 16, (2): 194 - 198. 2008. ISSN 0942-2056.

Bahr, Roald

An apple a day... (editorial). *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports*. 18, (1): 1-2. 2008. ISSN 0905-7188.

Artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift

Khan, Karim; Stovitz, Steven; Pluim, Babette; Cook, J.L; Bahr, Roald; Arendt, Elizabeth; Noakes, Timothy D.

Addressing conflicts of interest and clouding of objectivity: BJSM's "peer review: fair review" section. *British Journal of Sports Medicine*. 42, (2): 79. 2008. ISSN 0306-3674.

Artikkel i fag-/bransjetidsskrift

Nakamae, Atsuo; Engebretsen, Lars; Bahr, Roald; Krosshaug, Tron; Ochi, Mitsuo

Natural history of bone bruises after acute knee injury: clinical outcome and histopathological findings. *Norsk idrettsmedisin*. 23, (1): 9-12. 2008. ISSN 0806-9328.

Robinson, Roar; Andersen, Thor Einar

Slik bruker vi nedkjøling med is på A-landslaget i fotball. *Norsk idrettsmedisin*. 23, (1): 7-8. 2008. ISSN 0806-9328.

Sætre, Kaja; Andersen, Thor Einar

PRICE-prinsippet ved akutte idrettsskader: hva er dokumentert?. *Norsk idrettsmedisin*. 23, (1): 3-6. 2008. ISSN 0806-9328.

Solberg, Erik Ekker; Andersen, Thor Einar; Steine, Kjetil

Det norske idrettshjertet: hjertescreening av mannlige norske elitefotballspillere. *Norsk idrettsmedisin*. 23, (2): 17-19. 2008.

Steffen, Kathrin

2nd World Congress on Sports Injury Prevention gikk av stabelen i Tromsø i juni 2008. *Norsk Idrettsmedisin*. 3, (1): 34-36. 2008. ISSN 0806-9328.

Steffen, Kathrin

Skader i jentefotball og potensielle risikofaktorer for skader: tidligere skader/nedsett funksjon, psykologiske karakteristika og spill på kunstgress. *Norsk idrettsmedisin*. 23, (2): 3-5, 7-9. 2008.

Konferanseabstract i rapport

Bizzini, M.; Junge, A; Bahr, Roald; Dvorak, J.

Verletzungen und muskulo-skeletale Beschwerden bei Fussballschiedsrichtern der schweizer Super- und Challenge League. Abstract bok. Jahreskongress der Gesellschaft für Orthopädisch-Traumatologische Sportmedizin. 2008.

Bizzini, M.; Junge, A; Bahr, Roald; Dvorak, J.
Verletzungen von Fussballspielerinnen und Schiedsrichterinnen bei der
FIFA Frauenweltmeisterschaft 2007. Abstract bok. Jahreskongress der
Gesellschaft für Orthopädisch-Traumatologische Sportmedizin. 2008.

Engen, CN; Årøen, Asbjørn; Engebretsen, Lars
Behandler vi de riktige pasientene med bruskkirurgi? Høstmøteboken.
Vitenskapelig program og abstract. 113. 2008.

Flørenes, Tonje W.; Nordsletten, Lars; Heir, Stig; Bahr, Roald
Skader hos World Cup utøvere innen ski og snowboard - data fra to
sesonger.
Høstmøteboken. Vitenskapelig program og abstract. 199. 2008.

Flørenes, Tonje W.; Nordsletten, Lars; Heir, Stig; Bahr, Roald
The best method to register injuries among World Cup ski- and
snowboarders. XXVIII Congress of S.I.T.E.M.S.H. (International
Society for Skiing Traumatology and Winter Sports Medicine). 2008.

Flørenes, Tonje W.; Nordsletten, Lars; Heir, Stig; Bahr, Roald
Injuries to World Cup Ski and Snowboard Athletes. The First
International Low Lands Congress on Science and Skiing. 2008.

Flørenes, Tonje W.; Nordsletten, Lars; Heir, Stig; Bahr, Roald
Injuries to World Cup Ski and Snowboard athletes. XXVIII Congress of
S.I.T.E.M.S.H. (International Society for Skiing Traumatology and
Winter Sports Medicine. 24. 2008.

Granat, Lars-Petter
Nasjonalt Korsbåndregister. Høstmøteboken. Vitenskapelig program og
abstract. 114. 2008.

Granat, Lars-Petter; Bahr, Roald; Lie, SA; Engebretsen, Lars
Timing av korsbåndskirurgi. Høstmøteboken. Vitenskapelig program og
abstract. 113. 2008.

Løken, Sverre; Ludvigsen, Tom C.; Høysveen, Turid; Engebretsen, Lars;
Reinholt, Finn
Autologous Chondrocyte Implantation to Repair Knee Cartilage Injury:
Ultrastructural Evaluation at 2 Years and Long Term Follow Up
Including Muscle Strength Measurements. Abstract book - the 54th
Annual Meeting of the Orthopaedic Research Society. 2008.

Løken, Sverre; Jakobsen, Rune; Årøen, Asbjørn; Heir, Stig;
Aboulghassem, S.; Engebretsen, Lars; Reinholt, Finn
Bone marrow Mesenchymal Stem Cells in a Hyaluronan Scaffold for
treatment of an osteochondral defect in a rabbit model. Abstract book
- The 54th Annual Meeting of the Orthopaedic Research Society, San
Francisco, California. 2008.

Visnes, Håvard; Tegnander, Agnar; Bahr, Roald
Prevalence of jumper's knee and patellar tendon ultrasound changes
among Norwegian elite junior volleyball players; baseline data from
the OSTRC patellar tendinopathy cohort study. Høstmøteboken.
Vitenskapelig program og abstract. 118. 2008.

Intervju av faglig/populærvitenskapelig karakter

Engebretsen, Lars; Lohmander, Stefan
Conducting more, better-designed studies should improve clinical cartilage repair: an independent cartilage registry might enhance clinical knowledge, researchers suggested. *Orthopaedics today international*. (vol. 11, nr 2):

Myklebust, Grethe
Utsatt for slitasjefekt. *KK*. (51): 27.

Konferanseabstract i tidsskrift

Bere, Tone Tufte; Flørenes, Tonje W.; Nordsletten, Lars; Bahr, Roald
Injuries among world cup alpine skiers. *British Journal of Sports Medicine*. (42 (6)): 419. 2008. ISSN 0306-3674.

Bizzini, M.; Junge, A; Bahr, Roald; Dvorak, J.
The need for injury prevention in elite football referees: Data from the 2006 FIFA World Cup and the FIFA Women's World Cup 2007. *British Journal of Sports Medicine*. (42 (6)): 495. 2008. ISSN 0306-3674.

Bjørneboe, J; Andersen, Thor Einar; Bahr, Roald
Risk of injury on artificial turf in elite football. *British Journal of Sports Medicine*. (42 (6)): 494. 2008. ISSN 0306-3674.

Bjørneboe, J; Bahr, Roald; Andersen, Thor Einar
Risk of injury on artificial turf in Norwegian professional football. *Norsk Idrettsmedisin*. 3. 17. 2008. ISSN 0806-9328.

Bjørneboe, J; Bahr, Roald; Andersen, Thor Einar
Injury surveillance in male Norwegian professional football: A methodological study. *British Journal of Sports Medicine*. (42 (6)): 494. 2008. ISSN 0306-3674.

Bjørneboe, J; Bahr, Roald; Andersen, Thor Einar
Injury surveillance in male Norwegian professional football - a methodological study. *Norsk Idrettsmedisin*. (3): 17. 2008. ISSN 0806-93.

Engebretsen, Anders Hauge; Pensgaard, Anne Marte; Holme, Ingar; Engebretsen, Lars; Bahr, Roald
Self-reported psychological characteristics as risk factors for injuries among male football players. *British Journal of Sports Medicine*. (42 (6)): 493. 2008. ISSN 0306-3674.

Engebretsen, Anders Hauge; Myklebust, Grethe; Holme, Ingar; Engebretsen, Lars; Bahr, Roald
Risk factors for ankle, knee, hamstring and groin injuries among male football players: a prospective cohort study. *British Journal of Sports Medicine*. (42 (6)): 493. 2008. ISSN 0306-3674.

Flørenes, Tonje W.; Nordsletten, Lars; Heir, Stig; Bahr, Roald
Injuries to World Cup ski and snowboard athletes. *British Journal of Sports Medicine*. (42 (6)): 419. 2008. ISSN 0306-3674.

Flørenes, Tonje W.; Nordsletten, Lars; Heir, Stig; Bahr, Roald
Registering injuries among World Cup skiers and snowboarders: A methodological study. *British Journal of Sports Medicine*. (42 (6)): 519. 2008. ISSN 0306-3674.

Flørenes, Tonje W.; Nordsletten, Lars; Heir, Stig; Bahr, Roald
The best method to register injuries among World Cup ski- and
snowboarders. *Knee Surgery, Sports Traumatology, Arthroscopy*. (16
(Suppl 1)): S65. 2008. ISSN 0942-2056.

Flørenes, Tonje W.; Nordsletten, Lars; Heir, Stig; Bahr, Roald
Injuries to World Cup ski and snowboard athletes. *Knee Surgery,
Sports Traumatology, Arthroscopy*. (16 (Suppl 1)): S78. 2008. ISSN
0942-2056.

Flørenes, Tonje W.; Nordsletten, Lars; Heir, Stig; Bahr, Roald
Are knees at risk in ski jumping? *Norsk Idrettsmedisin*. (3): 19.
2008. ISSN 0806-9328.

Flørenes, Tonje W.; Nordsletten, Lars; Heir, Stig; Bahr, Roald
Injuries to world cup ski and snowboard athletes - data from two
world cup seasons. *Norsk Idrettsmedisin*. (3): 19. 2008. ISSN 0806-
9328.

Hasslan, Lisbeth; Iwasa, Junji; Steffen, Kathrin; Myklebust, Grethe
Shoulder pain is a common problem in elite female team handball
players. *British Journal of Sports Medicine*. (42 (6)): 496. 2008.
ISSN 0306-3674.

Heir, Stig; Årøen, Asbjørn; Løken, Sverre; Reinholdt, Finn;
Engebretsen, Lars
The intra-articular location of a cartilage defect influences the
natural history of cartilage filling. *Knee Surgery, Sports
Traumatology, Arthroscopy*. (16 (Suppl 1)): S29-S30. 2008. ISSN 0942-
2056.

Husnes, Svein Ove; Flørenes, Tonje W.; Bahr, Roald; Nordsletten, Lars
Injuries among World Cup snowboard athletes. *British Journal of
Sports Medicine*. (42 (6)): 524. 2008. ISSN 0306-3674.

Kristianslund, Eirik; Myklebust, Grethe; Bahr, Roald; Krosshaug, Tron
Differences in jumping technique between anterior cruciate ligament-
injured and non-injured team handball players. *British Journal of
Sports Medicine*. (42 (6)): 529. 2008. ISSN 0306-3674.

Kristianslund, Eirik; Myklebust, Grethe; Bahr, Roald; Krosshaug, Tron
Differences in strength and cutting and jumping technique between
ACL-injured and non-injured team handball players - a case-control
study. *Knee Surgery, Sports Traumatology, Arthroscopy*. (16 (Suppl
1)): S71. 2008. ISSN 0942-2056.

Kristianslund, Eirik; Steffen, Kathrin; Iwasa, Junji; Shima, Y.;
Myklebust, Grethe; Bahr, Roald; Krosshaug, Tron
Strength and anatomical measures in anterior cruciate ligament-
injured and non-injured elite team handball players. *British Journal
of Sports Medicine*. (42 (6)): 529-530. 2008. ISSN 0306-3674.

Kristianslund, Eirik; Myklebust, Grethe; Bahr, Roald; Krosshaug, Tron
Comparison of jumping technique between ACL-injured and Non-injured
elite handball players. *Norsk Idrettsmedisin*. (3): 22. 2008. ISSN
0806-9328.

Løken, Sverre; Jakobsen, Rune B.; Årøen, Asbjørn; Heir, Stig; Aboulghassem, S.; Brinchmann, J.E.; Engebretsen, Lars; Reinholt, Finn
Bone marrow mesenchymal stem cells in a hyaluronan scaffold for treatment of an osteochondral defect in a rabbit model. *Knee Surgery, Sports Traumatology, Arthroscopy*. (16 Suppl 1): S161-S162. 2008. ISSN 0942-2056.

Løken, Sverre; Jakobsen, Rune; Årøen, Asbjørn; Heir, Stig; Aboulghassem, S.; Brinchmann, J; Engebretsen, Lars; Reinholt, Finn
Bone marrow mesenchymal stem cells in a hyaluronan scaffold for treatment of an osteochondral defect in a rabbit model. *Knee Surgery, Sports Traumatology, Arthroscopy*. (16 (Suppl 1)): S161. 2008. ISSN 0942-2056.

Løken, Sverre; Ludvigsen, Tom C.; Høysveen, Turid; Engebretsen, Lars; Reinholt, Finn
Autologous chondrocyte implantation to repair knee cartilage injury: Ultrastructural evaluation at 2 years and long term follow up including muscle strength measurements. *Knee Surgery, Sports Traumatology, Arthroscopy*. (16 (Suppl 1)): S27. 2008. ISSN 0942-2056.

Myklebust, Grethe; Skjølberg, Arnhild; Bahr, Roald
Anterior cruciate ligament injuries in female team handball players: national injury trends after the Norwegian injury prevention study. *British Journal of Sports Medicine*. (42 (6)): 503. 2008. ISSN 0306-3674.

Myklebust, Grethe; Skjølberg, Arnhild
ACL injuries in Norwegian female team handball - after the intervention. *Knee Surgery, Sports Traumatology, Arthroscopy*. (16 (Suppl 1)): S77. 2008. ISSN 0942-2056.

Nilstad, Agnethe; Soligard, Torbjørn; Junge, A; Bahr, Roald; Andersen, Thor Einar
Compliance with f-marc 11+: a complete warm-up programme to prevent injuries in youth female football. *British Journal of Sports Medicine*. (42 (6)): 496. 2008. ISSN 0306-3674.

Nilstad, Agnethe; Soligard, Torbjørn; Junge, A; Bahr, Roald; Andersen, Thor Einar
Compliance with the 11+: A complete warm-up program to prevent injuries in youth female football. *Norsk Idrettsmedisin*. (3): 23. 2008. ISSN 0806-9328.

Soligard, Torbjørn; Bahr, Roald; Andersen, Thor Einar
Risk of football injuries on artificial turf in youth football: 3-year data from the Norway Cup-tournament. *British Journal of Sports Medicine*. 42, (6): 494. 2008. ISSN 0306-3674.

Soligard, Torbjørn; Bahr, Roald; Andersen, Thor Einar; Steffen, Kathrin; Myklebust, Grethe; Holme, Ingar
F-MARC 11+: A complete warm-up programme to prevent injuries in youth female football. *British Journal of Sports Medicine*. 42, (6): 496. 2008. ISSN 0306-3674.

Soligard, Torbjørn; Bahr, Roald; Andersen, Thor Einar
Risk of football injuries on artificial turf in youth football; data from the Norway Cup 2005-2008. *Norsk Idrettsmedisin*. (3): 24. 2008. ISSN 0806-9328.

Soligard, Torbjørn; Myklebust, Grethe; Steffen, Kathrin; Silvers, H; Bizzini, M.; Junge, A; Dvorak, J.; Bahr, Roald; Andersen, Thor Einar
The 11+ - A comprehensive warm-up program to prevent injuries in female youth football. Norsk Idrettsmedisin. (3): 25. 2008. ISSN 0806-9328.

Steffen, Kathrin; Pensgaard, Anne Marte; Bahr, Roald
Self-reported psychological characteristics as risk factors for injuries in female youth football. British Journal of Sports Medicine. (42 (6)): 493. 2008. ISSN 0306-3674.

Steffen, Kathrin; Pensgaard, Anne Marte; Bahr, Roald
Self-reported injury history and lower-limb function as risk factors for injuries in female youth football. British Journal of Sports Medicine. (42 (6)): 493. 2008. ISSN 0306-3674.

Stensrud, Silje; Kristianslund, Eirik; Bahr, Roald; Krosshaug, Tron; Myklebust, Grethe
Correlation between three simple, clinical tests for assessing knee control in elite female handball players. British Journal of Sports Medicine. (42 (6)): 544. 2008. ISSN 0306-3674.

Straume-Næsheim, Truls Martin; Andersen, Thor Einar; Dvorak, J.; Bahr, Roald
Do football (soccer) players have a higher prevalence of cognitive deficits compared with athletes in noncontact sports?. British Journal of Sports Medicine. (42 (6)): 502. 2008. ISSN 0306-3674.

Vatsaas, Stig; Flørenes Tonje W; Nordsetten, Lars; Heir, Stig; Bahr, Roald
Injuries among World Cup freestyle skiers 2006/7. British Journal of Sports Medicine. (42 (6)): 545. 2008. ISSN 0306-3674.

Visnes, Håvard; Tegnander, Agnar; Bahr, Roald
The prevalence of jumper's knee and ultrasound changes among Norwegian youth elite volleyball players - prevalence data from the OSTRC cohort study. Norsk Idrettsmedisin. (3): 26. 2008. ISSN 0806-9328.

Visnes, Håvard; Tegnander, Agnar; Bahr, Roald
Prevalence of jumper's knee and patellar tendon ultrasound changes among Norwegian elite junior volleyball players: baseline data from the OSTRC patellar tendinopathy cohort study. British Journal of Sports Medicine. (42 (6)): 546. 2008. ISSN 0306-3674.

Årøen, Asbjørn; Hjermundrud, Vegar; Kvist, Tonje; Risberg, May Arna; Engebretsen, Lars
Full thickness cartilage lesion did not affect knee function preoperatively in ACL injured subjects. Knee Surgery, Sports Traumatology, Arthroscopy. (16 (Suppl 1)): S30. 2008. ISSN 0942-2056.

Årøen, Asbjørn; Hjermundrud, Vegar; Kvist, Tonje; Engebretsen, Lars; Risberg, May Arna
Preoperatively no significant difference in functional scoring (KOOS) in ACL-injured knees with and without a full thickness cartilage lesion. British Journal of Sports Medicine. (42 (6)): 548. 2008. ISSN 0306-3674.

Fagbok

Bahr, Roald; Mæhlum, Sverre
Clinical guide to sports injuries. Taipei, Taiwan: Yi Hsien publ.,
2008. 395 + CD-ROM s. ISBN 9789576169335.

Doktoravhandling

Steffen, Kathrin
Injuries in female youth football: prevention, performance and risk
factors. Oslo: Oslo Sports Trauma Research Center, Norwegian School
of Sport Sciences, 2008. 1 b. (flere pag.) s. ISBN 9788250204126.

Straume-Næsheim, Truls Martin
Head impacts in football. Oslo: Universitetet i Oslo, 2008. 1 b. s.

Invitert foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse

Andersen, Thor Einar
Ankle injuries: how do they happen and what can be done for
prevention? World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø,
Norway, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Andersen, Thor Einar
Translation of player situation & behaviour analysis to football.
World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, Norway, 2008-06-
26 - 2008-06-28.

Andersen, Thor Einar
Implementing training programs targeted to improve performance and
prevent injury in team sports - successes, perils, pitfalls and
politics - Soccer. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø,
Norway, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Bahr, Roald
A scientific approach to ACL injury prevention. 13th ESSKA 2000
Congress, Porto, Portugal, 2008-05-21 - 2008-05-24.

Bahr, Roald
What is the scientific evidence for ACL injury prevention. 13th ESSKA
2000 Congress, Porto, Portugal, 2008-05-21 - 2008-05-24.

Bahr, Roald; Khan, Karim
Injury prevention - do we need to shift focus from the ACK to overuse
injuries?. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, 2008-
06-26 - 2008-06-28.

Bahr, Roald
Injury prevention in winter sports. Interdisciplinary Sports Medicine
Conference for the Vancouver 2010 Olympic and Paralympic Winter
Games, Vancouver, Canada, 2008-05-31 - 2008-06-01.

Bahr, Roald; Dick, Randy; Fuller, C; Meeuwisse, Willem H.
Recurrent injuries: How to define them and how to record them. World
Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, Norway, 2008-06-26 -
2008-06-28.

Bahr, Roald

From postseason injury analysis through pre-season screening - risk management in the team setting. Advanced team physician course, Svolvær, Norway, 2008-06-22 - 2008-06-24.

Bizzini, M.; Junge, A; Myklebust, Grethe

Basic and advanced version of an injury prevention program for amateur football players. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, Norway, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Engebretsen, Lars

Regional Symposium: The potential impact of the Scandinavian Knee Ligament Registries Scandinavia. Introduction and state of the art. 13th ESSKA 2000 Congress, Porto, Portugal, 2008-05-21 - 2008-05-24.

Engebretsen, Lars

A major knee problem: Patello-femoral pain syndrome (PFPS). Surgical options. 13th ESSKA 2000 Congress, Porto, Portugal, 2008-05-21 - 2008-05-24.

Engebretsen, Lars

Lecture: The future of sports medicine. 13th ESSKA 2000 Congress, Porto, Portugal, 2008-05-21 - 2008-05-24.

Engebretsen, Lars

Symposium: Proprioception: how important to rehabilitation? Future research or new data? 13th ESSKA 2000 Congress, Porto, Portugal, 2008-05-21 - 2008-05-24.

Engebretsen, Lars

Epidemiology: ACL registry. Internatioanal Olympic Committee current concept statement meeting, Lausanne, Switzerland, 2008-02-07 - 2008-02-09.

Engebretsen, Lars

Injury Pattern in Olympic Games an how to reduce injury rate. 2008 FIMS-AFSM TPAC on Olympic Equestrian Games, The Hong Kong Jockey Club, Sports Medicine and Health Sciences Centre, 2008-04-13 - 2008-04-13.

Engebretsen, Lars

Building a strong team in a small country - the Norwegian model. Advanced Team Physician Course, OSTRC, Svolvær, Norway, 2008-06-22 - 2008-06-24.

Engebretsen, Lars

Rationale and options for surgical management of chronic groin injury. Advanced Team Physician Course, OSTRC, Svolvær, Norway, 2008-06-22 - 2008-06-24.

Engebretsen, Lars; Myklebust, Grethe; Krosshaug, Tron

Prevention of Sports Injury. 2008 International Convention on Science, Education and Medicine in Sport, Guangzhou, China, 2008-08-02 - 2008-08-04.

Engebretsen, Lars

Bone health. Qatar Healthy Ageing Symposium, Qatar Orthopaedic and Sports Medicine Hospital, 2008-10-16 - 2008-10-18.

Engebretsen, Lars
Ensuring, monitoring, and promoting compliance. Obtaining government support for preventive research in sport injuries and the implementation of this research in Norway. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, Norway, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Engebretsen, Lars
The future of chondrocyte transplantation. 54th Nordic orthopaedic federation congress, Amsterdam, The Netherlands, 2008-06-11 - 2008-06-13.

Engebretsen, Lars
Definition an incidence: overview-incidence, epidemiology. International Olympic Committee current concept statement meeting, Lausanne, Switzerland, 2008-02-07 - 2008-02-09.

Engebretsen, Lars
Keynote lecture: Prevention through sport and exercise - an economic and health impact. Sportsmedica 2008 5th EISCSA Congress, Sportsmedica, Luxembourg, 2008-10-16 - 2008-10-18.

Engebretsen, Lars
Biology of the articular cartilage genes, proteins and exercise. FIMS World Congress of Sports Medicine, Barcelona, Spania, 2008-11-18 - 2008-11-23.

Engebretsen, Lars
Surgical treatment compared with eccentric training for patellar tendinopathy (Jumper's knee). Hawkeye Sports Medicine Symposium & Iowa Orthopaedic Society Fall Meeting, University of Iowa, USA, 2008-12-05 - 2008-12-06.

Engebretsen, Lars
Research on ACL injury incidence & prevention in Norway. Hawkeye Sports Medicine Symposium & Iowa Orthopaedic Society Fall Meeting, University of Iowa, USA, 2008-12-05 - 2008-12-06.

Engebretsen, Lars
Collaborating across the pond to study ACL injury & reconstruction. Hawkeye Sports Medicine Symposium & Iowa Orthopaedic Society Fall Meeting, University of Iowa, USA, 2008-12-05 - 2008-12-06.

Engebretsen, Lars
Return to sport following anterior curciate ligament injury. 2008 International Convention on Science, Education and Medicine in Sport, Guangzhou, China, 2008-08-01 - 2008-08-04.

Engebretsen, Lars
Prevention of sports injuries. 2008 International Convention on Science, Education and Medicine in Sport, Guangzhou, China, 2008-08-01 - 2008-08-04.

Engebretsen, Lars
My experience on cartilage problems in the knee joint. SIGASCOT 2008 Congresso Nazionale, Italia, 2008-10-09 - 2008-10-11.

Engebretsen, Lars
Trattamento delle lesioni posteriori e postero-laterali. SIGASCOT 2008 Congresso Nazionale, Italia, 2008-10-09 - 2008-10-11.

Engebretsen, Lars

Keynote lecture: Shoulder injuries. Sportsmedica 2008 5th EISCSA Congress, Sportsmedica, Luxembourg, 2008-10-16 - 2008-10-18.

Flørenes, Tonje W.; Nordsletten, Lars; Heir, Stig; Bahr, Roald
Injuries to World Cup ski and snowboard athletes. ILLCSS, The first international low lands congress on science and skiing, Brussels, 2008-10-11 - 2008-10-11.

Flørenes, Tonje W.

Epidemiology of injuries in Olympic sports - Alpine Skiing. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, Norway, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Granan, Lars-Petter

Regional Symposium: The potential impact of the Scandinavian Knee Ligament Registries Scandinavia. The results from the Norwegian Registry. 13th ESSKA 2000 Congress, Porto, Portugal, 2008-05-21 - 2008-05-24.

Hewett, Timothy E.; Myklebust, Grethe

Techniques for preventing ACL injuries. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Jakobsen, Rune

Behandling og rehabilitering af bruskskader i knæledet. Idrætsmedicinsk Årskongres, Odense, 2008-01-29 - 2008-01-31.

Krosshaug, Tron

Symposium: Is it possible to prevent non-contact ACL injuries in team sports? Risk factors and injury mechanisms for non-contact ACL injuries. 13th ESSKA 2000 Congress, Porto, Portugal, 2008-05-21 - 2008-05-24.

Krosshaug, Tron

Video analysis of Non-contact ACL injuries. Internatioanal Olympic Committee current concept statement meeting, Lausanne, Switzerland, 2008-02-07 - 2008-02-09.

Krosshaug, Tron

A scientific approach to ACL injury prevention. 13th ESSKA 2000 Congress, Porto, Portugal, 2008-05-21 - 2008-05-24.

Krosshaug, Tron

The importance of the bench press. Special guest lecture at The Advanced Team Physician Course, Svolvær, Norway, 2008-06-21 - 2008-06-24.

Krosshaug, Tron

Prevention on ACL injuries. 17th Annual Meeting of European Society of Movement Analysis for Adults andn Children, Antalya, Turkey, 2008-09-08 - 2008-09-13.

Krosshaug, Tron

Injury mechanism in elite alpine skiers. The 2nd European conference of Sports Rehabilitation, Stockholm, Sweden, 2008-09-09 - 2008-09-09.

Krosshaug, Tron
Biomechanical analysis of anterior cruciate ligament injury mechanisms: three-dimensional motion reconstruction from video sequences. The 9th Scandinavian Congress of Medicine and Science on Sports, Stavanger, Norway, 2008-11-06 - 2008-11-09.

Krosshaug, Tron
Local analysis of injury mechanisms - from incident analysis using video to lab studies. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, Norway, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Løken, Sverre
Femuroacetabular impingement. 2nd Nordic Advanced Arthroscopy Meeting, Oslo, Norway, 2008-04-17 - 2008-04-18.

Myklebust, Grethe
Symposium: Is it possible to prevent non-contact ACL injuries in team sports? Programmes designed to prevent ACL injuries. 13th ESSKA 2000 Congress, Porto, Portugal, 2008-05-21 - 2008-05-24.

Myklebust, Grethe
Symposium: Is it possible to prevent non-contact ACL injuries in team sports? Implementation of programmes into practice - challenges and pitfalls. 13th ESSKA 2000 Congress, Porto, Portugal, 2008-05-21 - 2008-05-24.

Myklebust, Grethe
Preventing lower limb problems in children. The second current concepts in knee surgery symposium 2008, The emirates stadium, London, 2008-04-10 - 2008-04-12.

Myklebust, Grethe
Preventing ACL injury. The second current concepts in knee surgery symposium 2008, The emirates stadium, London, 2008-04-10 - 2008-04-12.

Myklebust, Grethe
Prevention of injuries in the young Olympic athlete. 1st Belgian Olympic Congress for sports medicine and sports sciences, Brussel, 2008-11-29 - 2008-11-29.

Myklebust, Grethe
Lower extremity injury prevention strategies in youth soccer and handball. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, Norway, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Myklebust, Grethe
Ensuring, monitoring, and promoting compliance. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, Norway, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Myklebust, Grethe
Injury prevention applied to team sports. 2008 International Convention on Science, Education and Medicine in Sport, Guangzhou, China, 2008-08-02 - 2008-08-04.

Straume-Næsheim, Truls Martin
The role of neuropsychological testing in concussion management. Advanced team physician course, Svolvær, Norway, 2008-06-22 - 2008-06-24.

Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse

Årøen, Asbjørn; hjermundrud, Vegar; Kvist, Tonje; Risberg, May Arna; Engebretsen, Lars

Full thickness cartilage lesion did not affect knee function preoperatively in ACL injured subjects. 13th ESSKA 2000 Congress, Porto, Portugal, 2008-05-21 - 2008-05-24.

Bere, Tone Tufte; Flørenes, Tonje W.; Nordsletten, Lars; Bahr, Roald
Injuries among World Cup alpine skiers. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Bizzini, M.; Junge, A; Bahr, Roald; Dvorak, J.
The need for injury prevention in elite football referees: data from the 2006 FIFA World Cup and the FIFA Women's World Cup 2007. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, Norway, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Bizzini, M.; Junge, A; Bahr, Roald; Dvorak, J.
Verletzungen und muskulo-skeletale Beschwerden bei Fussballschiedsrichtern der schweizer Super- und Challenge League. Jahreskongress der Gesellschaft für Orthopädisch-Traumatologische Sportmedizin (GOST), München, Germany, 2008-06-20 - 2008-06-22.

Bizzini, M.; Junge, A; Bahr, Roald; Dvorak, J.
Verletzungen von Fussballspielerinnen und Schiedsrichterinnen bei der FIFA Frauenweltmeisterschaft 2007. Jahreskongress der Gesellschaft für Orthopädisch-Traumatologische Sportsmedizin (GOTS), München, Germany, 2008-06-20 - 2008-06-22.

Bjørneboe, J; Andersen, Thor Einar; Bahr, Roald
Risk of injury on artificial turf in elite football. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Bjørneboe, J; Bahr, Roald; Andersen, Thor Einar
Risk of injury on artificial turf in Norwegian professional football. The 9th Scandinavian Congress of Medicine and Science on Sports, Stavanger, Norway, 2008-11-06 - 2008-11-09.

Bjørneboe, J; Bahr, Roald; Andersen, Thor Einar
Injury surveillance in male Norwegian professional football - a methodological study. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, Norway, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Bjørneboe, J; Bahr, Roald; Andersen, Thor Einar
Injury surveillance in male Norwegian professional football - a methodological study. The 9th Scandinavian Congress of Medicine and Science in Sports, Stavanger, Norway, 2008-11-06 - 2008-11-09.

Engbretsen, Anders Hauge; Pensgaard, Anne Marte; Holme, Ingar; Engebretsen, Lars; Bahr, Roald
Self-reported psychological characteristics as risk factors for injuries among male football players. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Engbretsen, Anders Hauge; Myklebust, Grethe; Engebretsen, Lars; Bahr, Roald
Risk factors for ankle, knee, hamstring and groin injuries among male football players - a prospective cohort study. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Flørenes, Tonje W.; Nordsletten, Lars; Bahr, Roald
Injuries to World Cup ski and snowboard athletes. World Congress on
Sports Injury Prevention, Tromsø, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Flørenes, Tonje W.; Nordsletten, Lars; Heir, Stig; Bahr, Roald
Injuries to World Cup ski and snowboard athletes. SITEMSH, Delphi,
Hellas, 2008-04-03 - 2008-04-05.

Flørenes, Tonje W.; Nordsletten, Lars; Heir, Stig; Bahr, Roald
The best method to register injuries among World Cup ski- and
snowboarders. SITEMSH International society for skiing traumatology
and winter sports medicine, Delphi, Hellas, 2008-04-03 - 2008-04-05.

Flørenes, Tonje W.; Nordsletten, Lars; Heir, Stig; Bahr, Roald
Are knees at risk in ski jumping? SCMS 9th Scandinavian Congress of
Medicine and Science in Sports, Stavanger, 2008-11-06 - 2008-11-09.

Flørenes, Tonje W.; Nordsletten, Lars; Heir, Stig; Bahr, Roald
Injuries to World Cup ski and snowboard athletes: Data from two World
Cup seasons. SCMS 9th Scandinavian Congress of Medicine and Science
in Sports, Stavanger, 2008-11-06 - 2008-11-09.

Flørenes, Tonje W.; Nordsletten, Lars; Heir, Stig; Bahr, Roald
The best method to register injuries among World Cup ski- and
snowboarders. 13th ESSKA 2000 Congress, Porto, Portugal, 2008-05-21 -
2008-05-24.

Flørenes, Tonje W.; Nordsletten, Lars; Heir, Stig; Bahr, Roald
Injuries to World Cup ski and snowboard athletes. 13th ESSKA 2000
Congress, Porto, Portugal, 2008-05-21 - 2008-05-24.

Hasslan, Lisbeth; Iwasa, Junji; Steffen, Kathrin; Myklebust, Grethe
Shoulder pain is a common problem in elite female team handball
players. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, Norway,
2008-06-26 - 2008-06-28.

Heir, Stig; Årøen, Asbjørn; Løken, Sverre; Reinholdt, Finn;
Engebretsen, Lars
The intra-articular location of a cartilage defect influences the
natural history of cartilage filling. 13th ESSKA 2000 Congress,
Porto, Portugal, 2008-05-21 - 2008-05-24.

Kristianslund, Eirik; Myklebust, Grethe; Bahr, Roald; Krosshaug, Tron
Differences in strength and cutting and jumping technique between
ACL-injured and non-injured team handball players - a case-control
study. 13th ESSKA 2000 Congress, Porto, Portugal, 2008-05-21 - 2008-
05-24.

Kristianslund, Eirik; Myklebust, Grethe; Bahr, Roald; Krosshaug, Tron
Strength and anatomical measures in ACL injured and non-injured elite
team handball players. The 9th Scandinavian Congress of Medicine and
Science in Sports, Stavanger, Norway, 2008-11-06 - 2008-11-09.

Kristianslund, Eirik; Myklebust, Grethe; Bahr, Roald; Krosshaug, Tron
Comparison of jumping technique between ACL-injured and Non-injured
elite handball players. The 9th Scandinavian Congress of Medicine and
Science in Sports, Stavanger, Norway, 2008-11-06 - 2008-11-29.

Løken, Sverre; Ludvigsen, Tom C.; Høysveen, Turid; Engebretsen, Lars; Reinholt, Finn

Autologous Chondrocyte Implantation to Repair Knee Cartilage Injury: Ultrastructural Evaluation at 2 Years and Long Term Follow Up Including Muscle Strength Measurements. The 45th Annual Meeting of the Orthopaedic Research Society, San Francisco, California, USA, 2008-03-02 - 2008-03-05.

Løken, Sverre; Ludvigsen, Tom C.; Høysveen, Turid; Engebretsen, Lars; Reinholt, Finn

Autologous chondrocyte implantation to repair knee cartilage injury: Ultrastructural evaluation at 2 years and long term follow up including muscle strength measurements. 13th ESSKA 2000 Congress, Porto, Portugal, 2008-05-21 - 2008-05-24.

Myklebust, Grethe; Skjølberg, Arnhild

ACL injuries in Norwegian female team handball - after the intervention... 13th ESSKA 2000 Congress, Porto, Portugal, 2008-05-21 - 2008-05-24.

Myklebust, Grethe; Skjølberg, Arnhild; Bahr, Roald

ACL injuries in female team handball players - national injury trends after the Norwegian injury prevention study. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, Norway, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Nilstad, Agnethe; Soligard, Torbjørn; Bahr, Roald; Andersen, Thor Einar

Compliance with F-MARC 11+: a complete warm-up program to prevent injuries in youth female football. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, Norway, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Nilstad, Agnethe; Soligard, Torbjørn; Junge, A; Bahr, Roald; Andersen, Thor Einar

Compliance with the 11+: A complete warm-up program to prevent injuries in youth female football. The 9th Scandinavian Congress of Medicine and Science in Sports, Stavanger, Norway, 2008-11-06 - 2008-11-09.

Soligard, Torbjørn; Bahr, Roald; Andersen, Thor Einar

Risk of football injuries on artificial turf in youth football: 3-year data from the Norway Cup tournament. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Soligard, Torbjørn; Myklebust, Grethe; Steffen, Kathrin; Holme, Ingar; Silvers, H; Bizzini, M.; Junge, A; Dvorak, J.; Bahr, Roald; Andersen, Thor Einar

F-MARC 11+: a complete warm-up program to prevent injuries in youth female football. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, Norway, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Soligard, Torbjørn; Bahr, Roald; Andersen, Thor Einar; Myklebust, Grethe; Steffen, Kathrin; Holme, Ingar

The 11+ - A comprehensive warm-up program to prevent injuries in female youth football. 9th Scandinavian Congress of Medicine and Science in Sports, Stavanger, Norge, 2008-11-06 - 2008-11-09.

Soligard, Torbjørn; Bahr, Roald; Holme, Ingar; Myklebust, Grethe; Steffen, Kathrin; Andersen, Thor Einar

A comprehensive warm-up programme to prevent injuries in female youth football - a cluster randomised controlled trial. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, Norge, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Soligard, Torbjørn; Bahr, Roald; Andersen, Thor Einar
Risk of football injuries on artificial turf in youth football; data from the Norway Cup 2005-2008. The 9th Scandinavian Congress of Medicine and Science in Sports, Stavanger, Norway, 2008-11-06 - 2008-11-09.

Steffen, Kathrin; Myklebust, Grethe; Andersen, Thor Einar; Bahr, Roald
Self-reported injury history and lower limb function as risk factors for injuries in female youth football. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Steffen, Kathrin; Pensgaard, Anne Marte; Bahr, Roald
Self-reported psychological characteristics as risk factors for injuries in female youth football. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Straume-Næshheim, Truls Martin; Andersen, Thor Einar; Dvorak, J.; Bahr, Roald
Do football (soccer) players have a higher prevalence of cognitive deficits compared to athletes in non-contact sports?. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, Norway, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Poster ved internasjonal vitenskapelig konferanse

Flørenes, Tonje W.; Nordsletten, Lars; Heir, Stig; Bahr, Roald
Registering injuries among World Cup skiers and snowboarders: a methodological study. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, Norway, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Husnes, Svein Ove; Flørenes, Tonje W.; Bahr, Roald; Nordsletten, Lars
Injuries among World Cup snowboard athletes. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, Norway, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Kristianslund, Eirik; Steffen, Kathrin; Iwasa, Junji; Shima, Y.; Myklebust, Grethe; Bahr, Roald
Strength and anatomical measures in anterior cruciate ligament-injured and non-injured elite team handball players. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, Norway, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Løken, Sverre; Jakobsen, Rune B.; Årøen, Asbjørn; Heir, Stig; Aboulghassem, S.; Engebretsen, Lars; Reinholt, Finn
Bone marrow Mesenchymal Stem Cells in a Hyaluronan Scaffold for treatment of an osteochondral defect in a rabbit model. The 54th Annual Meeting of the Orthopaedic Research Society, San Francisco, California, 2008-03-02 - 2008-03-05.

Løken, Sverre; Jakobsen, Rune; Årøen, Asbjørn; Heir, Stig; Aboulghassem, S.; Brinchmann, J; Engebretsen, Lars; Reinholt, Finn
Bone marrow mesenchymal stem cells in a hyaluronan scaffold for treatment of an osteochondral defect in a rabbit model. 13th ESSKA 2000 Congress, Porto, Portugal, 2008-05-21 - 2008-05-24.

Stensrud, Silje; Kristianslund, Eirik; Bahr, Roald; Krosshaug, Tron; Myklebust, Grethe
Strength and anatomical measures in anterior cruciate ligament-injured and non-injured elite team handball players. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, Norway, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Vatsaas, Stig; Flørenes, Tonje W.; Nordsletten, Lars; Heir, Stig; Bahr, Roald
Injuries among world cup freestyle skiers 2006/7. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, Norway, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Visnes, Håvard; Tegnander, Agnar; Bahr, Roald
Prevalence of jumper's knee and patellar tendon ultrasound changes among Norwegian elite junior volleyball players: baseline data from the ostrc patellar tendinopathy cohort study. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, Norway, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Årøen, Asbjørn; hjermundrud, Vegar; Kvist, Tonje; Engebretsen, Lars; Risberg, May Arna
Preoperatively no significant difference in functional scoring (KOOS) in ACL-injured knees with and without a full thickness cartilage lesion. World Congress on Sports Injury Prevention, Tromsø, Norway, 2008-06-26 - 2008-06-28.

Invitert foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse

Bjørneboe, J; Steffen, Kathrin; Soligard, Torbjørn
Skaderisiko på kunstgress: erfaringer fra Norsk eliteserie, jentefotball og Norway Cup. Høstmøte i Norsk Ortopedisk Forening, SAS Radisson Plaza Hotell, Oslo, 2008-11-21 - 2008-11-24.

Engebretsen, Lars
Patellofemoral Joint Instability Symposium - If surgery; Then what?. Høstmøte i Norsk Ortopedisk Forening, SAS Radisson Plaza Hotell, Oslo, 2008-11-21 - 2008-11-24.

Engebretsen, Lars
Symposium Nasjonalt Register for Leddproteser (NRL) - Offentlige sykehusvise rapporter, jeg er for. Høstmøte i Norsk Ortopedisk Forening, SAS Radisson Plaza Hotell, Oslo, 2008-11-21 - 2008-11-24.

Granan, Lars-Petter
Nasjonalt Korsbåndregister. Høstmøte i Norsk Ortopedisk Forening, SAS Radisson Plaza Hotell, Oslo, 2008-11-21 - 2008-11-24.

Løken, Sverre
Patellofemoral Joint Instability Symposium - Medial patellofemoral ligament reconstruction; Methods and results. Høstmøte i Norsk Ortopedisk Forening, SAS Radisson Plaza Hotell, Oslo, 2008-11-21 - 2008-11-24.

Løken, Sverre
Hofteleddsartroskopi. Norsk Artroskopiforenings vintermøte, Hafjell, 2008-10-01 - 2008-10-02.

Myklebust, Grethe
Patellofemoral Joint Instability Symposium - Conservative treatment. Høstmøte i Norsk Ortopedisk Forening, SAS Radisson Plaza Hotell, Oslo, 2008-11-21 - 2008-11-24.

Soligard, Torbjørn
Forebyggende trening: FIFA 11+ - Hvordan forbedret vi oss. Høstmøte i Norsk Ortopedisk Forening, SAS Radisson Plaza Hotell, Oslo, 2008-11-21 - 2008-11-24.

Steffen, Kathrin

Forebyggende trening: "FIFA 11" - Hva lærte vi. Høstmøte i Norsk Ortopedisk Forening, SAS Radisson Plaza Hotell, Oslo, 2008-11-21 - 2008-11-24.

Årøen, Asbjørn

Whom benefits from cartilage surgery? Høstmøte i Norsk Ortopedisk Forening, SAS Radisson Plaza Hotell, Oslo, 2008-11-21 - 2008-11-24.

Årøen, Asbjørn

Bruskbiologi, dagens og fremtidens muligheter. Høstmøte i Norsk Ortopedisk Forening, SAS Radisson Plaza Hotell, Oslo, 2008-11-21 - 2008-11-24.

Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse

Engen, CN; Årøen, Asbjørn; Engebretsen, Lars

Behandler vi de riktige pasientene med bruskkirurgi? Høstmøte i Norsk Ortopedisk Forening, SAS Radisson Plaza Hotell, Oslo, 2008-11-21 - 2008-11-24.

Flørenes, Tonje W.; Nordsletten, Lars; Heir, Stig; Bahr, Roald
Skader hos world cup utøvere innen ski og snowboard - data fra to sesonger. Høstmøte i Norsk Ortopedisk Forening, SAS Radisson Plaza Hotell, Oslo, 2008-11-21 - 2008-11-24.

Granan, Lars-Petter; Bahr, Roald; Lie, SA; Engebretsen, Lars
Timing av korsbåndskirurgi. Høstmøte i Norsk Ortopedisk Forening, SAS Radisson Plaza Hotell, Oslo, 2008-11-21 - 2008-11-24.

Visnes, Håvard; Tegnander, Agnar; Bahr, Roald

Prevalence of jumper's knee and patellar tendon ultrasound changes among Norwegian elite junior volleyball players; baseline data from the OSTRC patellar tendinopathy cohort study. Høstmøte i Norsk Ortopedisk Forening, SAS Radisson Plaza Hotell, Oslo, 2008-11-21 - 2008-11-24.

Visnes, Håvard; Tegnander, Agnar; Bahr, Roald

The prevalence of jumper's knee and ultrasound changes among Norwegian youth elite volleyball players - prevalence data from the OSTRC cohort study. The 9th Scandinavian Congress of Medicine and Science in Sports, Stavanger, Norway, 2008-11-06 - 2008-11-09.

Foredrag/poster ved fagmøte/fagmesse

Andersen, Thor Einar

Sudden cardiac arrest in soccer. Fagseminar, Seksjon for idrettsmedisinske fag, NIH. Kleivstua, 2008-05-06 - 2008-05-08.

Berge, Hilde Moseby; Døving, P; Andersen, Thor Einar

Evaluering av pasientbehandling hos fysioterapeut henvist fra lege ved NIMI. Nakke- og ryggdagene 2008, Oslo, 2008-04-10 - 2008-04-12.

Bjørneboe, J

Injury Surveillance in male Norwegian professional football - a methodological study. Fagseminar, Seksjon for idrettsmedisinske fag, NIH. Kleivstua, 2008-05-06 - 2008-05-08.

Bjørneboe, J
The 11+ - A comprehensive warm-up program to prevent injuries in female youth football. Frampeik, Haukland sykehus, Bergen, 2008-10-26 - 2008-10-26.

Engebretsen, Lars
Prevention on treatment of Jumpers knee - The Olympic Movement Medical Code. IOC Medical Commission, Beijing, 2008-08-19 - 2008-08-19.

Engebretsen, Lars
Prevention on treatment of Jumpers knee - Can it be prevented? IOC Medical Commission, Beijing, 2008-08-19 - 2008-08-19.

Engebretsen, Lars
Injury prevention - The Epidemiology study to be conducted during the Beijing Olympic Games. IOC Medical Commission, Beijing, 2008-08-07 - 2008-08-07.

Engebretsen, Lars
Prevention on treatment of Jumpers knee - Surgical treatment. IOC Medical Commission, Beijing, 2008-08-19 - 2008-08-19.

Engebretsen, Lars
Det akutte kne, hemarthros. Obligatorisk kurs for spesialistkandidater, Hafjell, 2008-01-28 - 2008-02-01.

Engebretsen, Lars
Kne- og idrettstraumer - PCL. Obligatorisk kurs for spesialistkandidater, Hafjell, 2008-01-28 - 2008-02-01.

Engebretsen, Lars
Kneskader hos barn. Obligatorisk kurs for spesialistkandidater, Hafjell, 2008-01-28 - 2008-02-01.

Engebretsen, Lars
Kne- og idrettstraumer - MCL. Obligatorisk kurs for spesialistkandidater, Hafjell, 2008-01-28 - 2008-02-01.

Flørenes, Tonje W.
Forebygging av idrettsskader - er det mulig?. Presentasjon for Idrettslinje-elever ved Trysil videregående skole, Norges Idrettshøgskole, 2008-09-23 - 2008-09-23.

Flørenes, Tonje W.; Nordsletten, Lars; Heir, Stig; Bahr, Roald
Update on the FIS Injury Surveillance System. Spring seminar, Kleivstua, 2008-05-06 - 2008-05-08.

Flørenes, Tonje W.; Heir, Stig
2 seasons with FIS Injury Surveillance System - FIS ISS for the Steering committee. FIS congress, Cape Town, 2008-05-25 - 2008-05-31.

Flørenes, Tonje W.; Heir, Stig
2 seasons with FIS Injury Surveillance System - FIS ISS for the Medical committee. FIS congress Cape Town, Cape Town, 2008-05-25 - 2008-05-31.

Flørenes, Tonje W.; Heir, Stig
2 seasons with FIS Injury Surveillance System - FIS ISS for the Alpine TD committee. FIS congress Cape Town, Cape Town, 2008-05-25 - 2008-05-31.

Flørenes, Tonje W.; Heir, Stig
2 seasons with FIS Injury Surveillance System - FIS ISS for the
Snowboard TD committee. FIS congress Cape Town, Cape Town, 2008-05-25
- 2008-05-31.

Flørenes, Tonje W.; Heir, Stig
2 seasons with FIS Injury Surveillance System - FIS ISS for the Ski
jumping committee. FIS congress Cape Town, Cape Town, 2008-05-25 -
2008-05-31.

Flørenes, Tonje W.; Heir, Stig
2 seasons with FIS Injury Surveillance System - FIS ISS for the
Freestyle committee. FIS congress Cape Town, Cape Town, 2008-05-25 -
2008-05-31.

Flørenes, Tonje W.; Heir, Stig
2 seasons with FIS Injury Surveillance System - FIS ISS for the
Snowboard committee. FIS congress Cape Town, Cape Town, 2008-05-25 -
2008-05-31.

Flørenes, Tonje W.; Heir, Stig
2 seasons with FIS Injury Surveillance System - FIS ISS for the
Nordic combined committee. FIS congress Cape Town, Cape Town, 2008-
05-25 - 2008-05-31.

Flørenes, Tonje W.; Heir, Stig
2 seasons with FIS Injury Surveillance System - FIS ISS for the Cross
country committee. FIS congress Cape Town, Cape Town, 2008-05-25 -
2008-05-31.

Flørenes, Tonje W.; Heir, Stig
2 seasons with FIS Injury Surveillance System - FIS ISS for the
Alpine committee. FIS congress Cape Town, Cape Town, 2008-05-25 -
2008-05-31.

Flørenes, Tonje W.; Bahr, Roald
FIS Injury Surveillance System FIS ISS for the Alpine TD education.
FIS autumn meeting 2008, Zurich, 2008-09-30 - 2008-10-04.

Flørenes, Tonje W.; Bahr, Roald
FIS Injury Surveillance System FIS ISS for the Snowboard TD working
group. FIS autumn meeting 2008, Zurich, 2008-09-30 - 2008-10-04.

Flørenes, Tonje W.; Bahr, Roald
FIS Injury Surveillance System FIS ISS for the safety and equipment
committee. FIS autumn meeting 2008, Zurich, 2008-09-30 - 2008-10-04.

Flørenes, Tonje W.; Heir, Stig; Bahr, Roald
FIS Injury Surveillance System FIS ISS for the Freestyle committee.
FIS autumn meeting, Zurich, 2008-09-30 - 2008-10-04.

Flørenes, Tonje W.; Heir, Stig; Bahr, Roald
FIS Injury Surveillance System FIS ISS for the Cross country TD
update committee. FIS autumn meeting 2008, Zurich, 2008-09-30 - 2008-
10-04.

Flørenes, Tonje W.; Heir, Stig
FIS Injury Surveillance System FIS ISS for the Telemark committee.
FIS autumn meeting 2008, Zurich, 2008-09-30 - 2008-10-04.

Flørenes, Tonje W.; Heir, Stig; Bahr, Roald
FIS Injury Surveillance System FIS ISS for the Steering committee
ISS. FIS autumn meeting, Zurich, 2008-09-30 - 2008-10-04.

Flørenes, Tonje W.; Heir, Stig; Bahr, Roald
FIS Injury Surveillance System FIS ISS for the Medical committee. FIS
autumn meeting 2008, Zurich, 2008-09-30 - 2008-10-04.

Flørenes, Tonje W.; Heir, Stig; Bahr, Roald
FIS Injury Surveillance System FIS ISS for the Snowboard TD update.
FIS autumn meeting 2008, Zurich, 2008-09-30 - 2008-10-04.

Heir, Stig; Flørenes, Tonje W.
2 seasons with FIS Injury Surveillance System - FIS ISS for the FIS
council. FIS congress Cape Town, Cape Town, 2008-05-25 - 2008-05-31.

Heir, Stig
Cartilage injuries in the knee. Fagseminar, Seksjon for
idrettsmedisinske fag, NIH. Kleivstua, 2008-05-06 - 2008-05-28.

Hoksrud, Aasne
Sclerosing therapy on patients with patellar tendinopathy.
Fagseminar, Seksjon for idrettsmedisinske fag, NIH. Kleivstua, 2008-
05-06 - 2008-05-28.

Kristianslund, Eirik
Differences in strength and jumping technique between ACL-injured and
non-injured female team handball players. Fagseminar, Seksjon for
idrettsmedisinske fag, NIH. Kleivstua, 2008-05-06 - 2008-05-08.

Kristianslund, Eirik
Comparison of jumping technique between ACL-injured and non-injured
elite handball players. Frampeik - Legestudentenes
forskningskonferanse, Haukland sykehus, Bergen. 2008-10-24 - 2008-10-
26.

Krosshaug, Tron
The importance of bench press. Fagseminar, Seksjon for
idrettsmedisinske fag, NIH. Kleivstua, 2008-05-06 - 2008-05-28.

Krosshaug, Tron
The importance of the bench press. Fitnessdagene, Norges
idrettshøgskole, 2008-05-15 - 2008-05-15.

Krosshaug, Tron
Non-contact ACL injuries: Risk factors and injury mechanisms. Lecture
for delegates from the Stanford School of Medicine, Oslo, Norway,
2008-06-20 - 2008-06-20.

Løken, Sverre
Hofteleddsartroskopi. Kurs for fysioterapeuter, Nesbru, 2008-10-16 -
2008-10-16.

Løken, Sverre
Hofteleddsartroskopi. Obligatorisk kurs for spesialistkandidater,
Hafjell, 2008-01-28 - 2008-02-01.

Løken, Sverre
Når er det nok? - Bruskskader innen idretten. Trinn 3 kurs i
Idrettsmedisin, Oslo, 2008-10-06 - 2008-10-10.

Løken, Sverre
Bruskskader. Obligatorisk kurs for spesialistkandidater, Hafjell,
2008-01-28 - 2008-02-01.

Løken, Sverre
Patellaluksasjoner. Obligatorisk kurs for spesialistkandidater,
Hafjell, 2008-01-28 - 2008-02-01.

Løken, Sverre
Cartilage injuries in the knee: Natural history and repair.
Fagseminar, Seksjon for idrettsmedisinske fag, NIH. Kleivstua, 2008-
05-06 - 2008-05-28.

Myklebust, Grethe
What is going on in my field? Fagseminar, Seksjon for
idrettsmedisinske fag, NIH. Kleivstua, 2008-05-06 - 2008-05-28.

Myklebust, Grethe
Tape og ortoser. Idrettmedisinsk grunnkurs trinn 1 for fysioterapeut,
Oslo, 2008-10-06 - 2008-10-10.

Myklebust, Grethe
Forebygging idrettsskader. Idrettmedisinsk grunnkurs trinn 1 for
fysioterapeut, Oslo, 2008-10-06 - 2008-10-10.

Myklebust, Grethe
Lower extremity injury prevention strategies in youth soccer and
handball. The long-term public health impact in youth. AHFMR,
Calgary, 2008-04-22 - 2008-04-30.

Myklebust, Grethe
ALC Injury - mechanisms of injury. AHFMR, Calgary, Canada, 2008-04-
22 - 2008-04-30.

Myklebust, Grethe
ACL prevention. AHFMR, Calgary, Canada, 2008-04-22 - 2008-04-30.

Myklebust, Grethe
Lessons learned in research in injury prevention in sport. AHFMR,
Calgary, Canada, 2008-04-22 - 2008-04-30.

Myklebust, Grethe
"Kan idrettsskader forebygges". Turnusseminar for fysioterapeuter,
Bislet høgskolesenter, Oslo, 2008-03-07 - 2008-03-07.

Myklebust, Grethe
Skadeforebyggende tiltak. Idrettsmedisin trinn 2, Oppdal, 2008-03-06
- 2008-03-06.

Myklebust, Grethe
Sports specific epidemiology and ACL injury mechanism - handball.
Non-contact ACL injuries in the female athlete - IOC consensus
meeting, Lausanne, Switzerland, 2008-02-07 - 2008-02-09.

Myklebust, Grethe
Successful prevention programs - handball. Non-contact ACL injuries
in the female athlete - IOC consensus meeting, Lausanne, Switzerland,
2008-02-07 - 2008-02-09.

Myklebust, Grethe
Konservativ behandling skulder. Artroskopikurs for leger, Hafjell, 2008-01-31 - 2008-01-31.

Myklebust, Grethe
Kneskader - forekomst og forebyggelse. Buskerud Legeforening - vinterkurs, Geilo, 2008-01-25 - 2008-01-26.

Myklebust, Grethe
Kneskader - Undersøkelsesmetode. Buskerud Legeforening - vinterkurs, Geilo, 2008-01-25 - 2008-01-26.

Myklebust, Grethe
Trening av artrosepasienter. Buskerud Legeforening - vinterkurs, Geilo, 2008-01-25 - 2008-01-26.

Myklebust, Grethe
Traumatologi kne. Idrettmedisinsk grunnkurs trinn 1 for fysioterapeut, Oslo, 2008-10-06 - 2008-10-10.

Myklebust, Grethe
Undersøkelse kne. Idrettmedisinsk grunnkurs trinn 1 for fysioterapeut, Ullevål stadion, Oslo, 2008-10-06 - 2008-10-10.

Myklebust, Grethe
www.skadefri.no. Idrettsmedisinsk grunnkurs trinn 3 for leger og fysioterapeuter, Oslo, 2008-10-06 - 2008-10-07.

Myklebust, Grethe
Prevention of ACL injuries, a practical approach, what happens after the intervention? The Norwegian experience. AHFMR, Calgary, Canada, 2008-04-22 - 2008-04-30.

Myklebust, Grethe
Life presentation to Physiotherapy students at UBC. AHFMR, Calgary, Canada, 2008-04-22 - 2008-04-30.

Myklebust, Grethe
Aktiv rehabilitering og gonarthrose/arthrose. Hva kan vi / bør vi gjøre i paksis?. NFF's kurs - "Aktiv rehabilitering", Oslo, 2008-02-14 - 2008-02-15.

Myklebust, Grethe
Skadeforebygging kne. Artroskopikurs for leger, Hafjell, 2008-01-31 - 2008-01-31.

Myklebust, Grethe
Kneskader - Rehabilitering av kneskader. Buskerud Legeforening - vinterkurs, Geilo, 2008-01-25 - 2008-01-26.

Shima, Y.
Video analysis of supination ankle sprain - a case report of an accidental injury situation in laboratory. Fagseminar, Seksjon for idrettsmedisinske fag, NIH, Kleivstua, 2008-05-06 - 2008-05-28.

Soligard, Torbjørn; Bahr, Roald; Andersen, Thor Einar
Risk of football injuries on artificial turf in youth football: 3-year data from the Norway Cup-tournament. Fagseminar, Seksjon for idrettsmedisinske fag, NIH, Kleivstua, Norge, 2008-05-07 - 2008-05-09.

Soligard, Torbjørn; Bahr, Roald; Andersen, Thor Einar; Steffen, Kathrin; Myklebust, Grethe; Holme, Ingar
A comprehensive warm-up programme to prevent injuries in female youth football - a cluster randomised controlled trial. Fagseminar, Seksjon for idrettsmedisinske fag, NIH, Kleivstua, Norge, 2008-05-07 - 2008-05-09.

Visnes, Håvard
Risk factors and mechanisms for patellar tendinopathy - a prospective study among Norwegian elite youth volleyball players. Fagseminar, Seksjon for idrettsmedisinske fag, NIH. Kleivstua, 2008-05-06 - 2008-05-28.

Gjesteforelesning

Krosshaug, Tron
Prevention on ACL injuries. Istanbul, Turkey, 2008-09-14 - 2008-09-14.

Myklebust, Grethe
Teleconference Canadian Physiotherapy Association. Calgary, Canada, 2008-04-22 - 2008-04-30.

Engebretsen, Lars
The future of chondrocyte transplantation (brosjyre). Qatar Healthy Ageing Symposium, 2008-10-16 - 2008-10-18.

Deltagelse i radio/TV-program av faglig/populærvitenskapelig karakter

Myklebust, Grethe
Forebygging av kneskader. [Deltagelse i radio-/TV-program].

Steffen, Kathrin
Nye internettsider www.skadefri.no. [Deltagelse i radio-/TV-program]. Sveip.